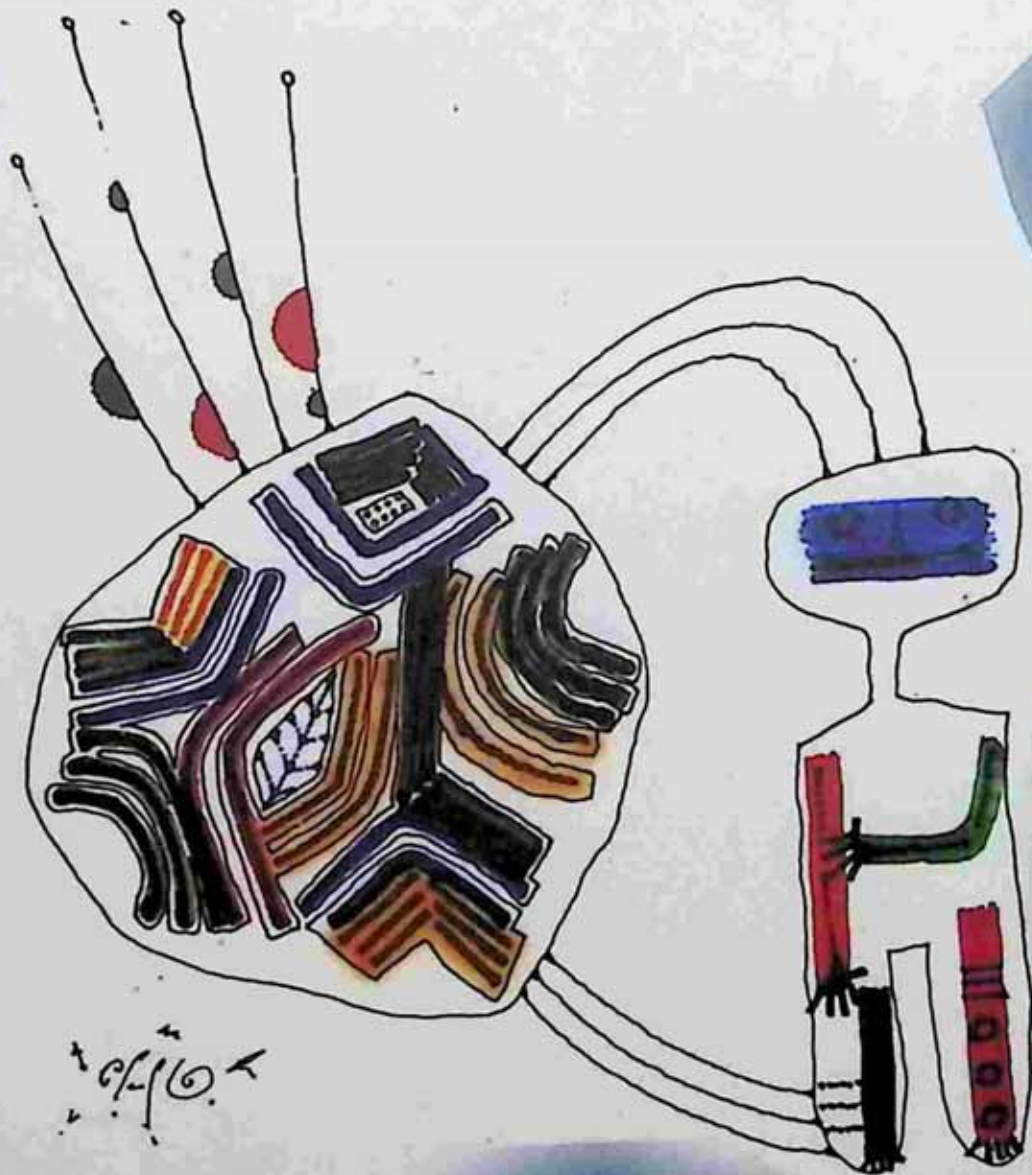

မောင်သာနိုး

ကဗျာဘာသာပြန်

အလုပ်စခန်း

၁၆/၁၀

mgyoe.com

မောင်သာမောင်

ကဗျာအာသာပြန်
အလုပ်စခန်း

ပျက်နှာပုံပန်းသို့ - ကေတသျှို

MTN0008

4,500.00 KS

ကဏ္ဍဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း၊ မောင်သာနီး

စာမျက်နှာ ၃၇၅ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း၊
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း၊
၂၀၁၈၊ ဇွန်လ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

ရောင်းစျေး ၄ ၅ ၀ ၀ ကျပ်

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

ကဗျာဘာသာပြန်
အလုပ်စခန်း
မောင်သာနိုး

မေတ္တာစုံစုံ ၂၀၁၇

mgyc.com

mgyc.com

ကဗျာ ဘာသာပြန်

ဘာသာပြန် အတတ်ပညာရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ အဲဒီ တော့ ကဗျာကို ဘာသာပြန်တဲ့ နည်းနိဿယရယ်လို့လည်း မရှိပါဘူး။ ဘာသာစကားကို တတ်ကျွမ်းပြီးတဲ့နောက်တော့ လမ်းညွှန်သဘောအနည်းအကျဉ်း ပြောပြဖို့ပဲရှိတယ်။ စကား ကိုမပြန်နဲ့၊ အဓိပ္ပာယ်ကိုပဲပြန်၊ အပိုမစွက်နဲ့၊ မဖြုတ်နဲ့၊ မပြင်နဲ့ - စသဖြင့်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ကြုံနေရတာက ဘာသာ စကား (အင်္ဂလိပ်စကားပေါ့လေ)ဖြင့် ဟုတ်တိပတ်တိ မတတ်ကျွမ်းဘူး၊ ခပ်တည်တည်ဘာသာပြန် ထလုပ်နေကြ တော့၊ ဒုက္ခရောက်ကုန်တော့တာပေါ့။ အလွန်လွယ်ကူတဲ့ ကလေးကဗျာလေးကို ဘာသာပြန်လိုက်တာ ဘာသာစကား မတတ်လေတော့၊ ဟိုက 'မင်းဟာ ဘာလေးလဲ ငါသိချင် လိုက်တာ' (How I wonder what you are!) လို့ ပြော နေတာကိုပဲ လွဲလွဲမှားမှား 'အသင်သည် အံ့ဩဖွယ်ပါ တကား' ဖြစ်ကုန်ပါလေရော။

အဲဒီတော့ ပထမဦးဆုံး ပြောချင်တာက အင်္ဂလိပ်လို ကပဲ ဗမာလိုပြန်ပြန်၊ ဗမာလိုကပဲ အင်္ဂလိပ်လိုရေးရေး၊ စကား ပြေပဲပြန်ပြန်၊ ကဗျာပဲ လုပ်လုပ်၊ အင်္ဂလိပ်စာတော့ တတ်ပါ စေ။ မှန်မှန်ကန်ကန်ပြောတတ် ရေးတတ်ပါစေ။ အင်္ဂလိပ် စကားလေး တစ်ခွန်းမှမပြောတတ်၊ အင်္ဂလိပ်စာလေး တစ်

ကြောင်းမှ မှန်မှန်ကန်ကန် မရေးတတ်သေးဘဲနဲ့တော့ ဘာသာပြန်ကို လက်တည့်မစမ်းချင်ပါနဲ့။ မပြောတတ်ရင် မရေးတတ်ဘူး၊ မရေးတတ်ရင် ဘာသာမပြန်တတ်ဘူး။ မပြောတတ်၊ မရေးတတ်ဘဲနဲ့ ဘာသာပြန်တတ်တယ် ထင်ရင် စိတ်ကူးယဉ်နေတာပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒီစာစဉ်မှာ ဗမာကဗျာလေးတွေကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်တာကို လက်တွေ့လုပ်ကြည့်ကြမယ်။ ကဗျာဆို တာ စကားပြေထက် ခက်တာမှန်ပေမဲ့လည်း၊ ကနေ့ အင်္ဂလိပ် အပါအဝင် ကမ္ဘာ့ဘာသာစကားတွေမှာက ကဗျာဆရာဟာ ရှေးစာ ဂန္ထဝင်စာကို မသုံးတော့၊ ကနေ့ခေတ် ပြည်သူတွေ ပြောဆို သုံးနှုန်းနေတဲ့ အရပ်သုံးစကား၊ ခေတ်ပေါ်ဘာသာ စကားကိုပဲ သုံးနေတာ၊ ဂိုဏ်းဖွဲ့တဲ့ မကြာစနစ်ကိုမသုံးတော့၊ စကားပြောရစ်သမ်ကိုပဲ သုံးနေတာဖြစ်လေတော့ အင်္ဂလိပ် စကား ပြောတတ်ရင် အင်္ဂလိပ်ကဗျာရေးဖို့ မခဲယဉ်းတော့ ဘူး။ စကားတစ်ခွန်းဟာ ပါဒတစ်ခုပါပဲ။ ပါဒတွေစုလိုက် တော့ ကဗျာတစ်ပိုဒ်ဖြစ်သွားတာပေါ့။ တစ်ခုပဲ သတိထား ရမယ်။ စကားခွန်းတိုင်း စကားခွန်းတိုင်းဟာ အင်္ဂလိပ်တွေ ပုံမှန်စကား ပြောနေရာမှာ ကြားရသလိုမျိုး သဘာဝကျကျ ဖြစ်ရမယ်။ လေးငါးခွန်း စုပေါင်းလိုက်တော့လည်း တစ်ခွန်း ကိုတစ်ခွန်း သဘာဝကျကျ တိုရှည်နိမ့်မြင့် ကူးပြောင်း ဆက် သွယ်သွားကာ၊ အံဝင်ခွင်ကျ စကားယူနစ် လေးတစ်ခုဖြစ်နေ စေရမယ်။ ဒါကဗျာပါပဲ။

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၁]

ဖိုးသူတော်ဦးမင်းရဲ့ 'တောင်သူကြီး' ဖွဲ့ တုံးချင်းကဗျာကို ဘာသာပြန်
ကြမယ်။

တောင်သူကြီး

ခက်ရင်း စွယ်စုံ စိန်ထောင်ကြီးနဲ့
 ငါးစီး ဆင်ပြောင့် အားပေကို
 မွေ့စိုရ နတ်ရှင် ကျွန်
 တုလို့ ချွန်လျှင် ခန္ဓာ စဲမယ်
 ရဲ့ ရန်ညွှန် ဖြို
 ကိုး ပိဿာစီး
 ဓားမကြီး
 ရန်မီး သတြု ငေါက်လျှင်ပြို
 ကုန်းဘောင် ရွှေဘို ထောင်ကနက်က
 ဘေးဘိုး စဉ်ဆက် ခုတိုင်အောင်
 ရေးတော် မရှောင် ထမ်းတဲ့ ယောက်ျား
 ယာလယ်လုပ်လို့ တောမှာ ပျော်
 စီးပွား ထင်ပေါ် ပြောင်းနဲ့ စပါး

ပဲမျိုး အပြား
 ဘူး သခွား
 ကယား မြို့မ နယ်တစ်ခွင်
 ဝါ နှမ်း စုံလင် ချဉ်ပေါင်ခင်းနဲ့
 မကြွင်း ခရမ်း
 သီးမျိုး လျှမ်း
 ပိုက် တန်း စည်း ပိုက် ယုန် ထောင်ကာ
 ချိုးနဲ့ ငုံး စာငယ်ကိုလေ
 ပုတတ် မွှေးကြိုင်စွာ
 ဇွန်လုံး ထိန်ထိန် ဝါ
 ရေယဉ် စီးတဲ့ တောမြိုင်သာ
 ပြောင်း ပဲ ရောရော ဆန် တစ်ဝက်နဲ့
 စပျစ် ကျင်းလျက်
 ပြည့်အနက်
 လူပျို ချက်တဲ့ ဟင်းလျာကို
 ရောရော စုံ ချိုလှချည့်
 အပျို ရွှေနံ ကားအောင်
 စားပါလှည့် ဗုံးပေါ။

* * *

မသိတန်ရာတဲ့ စကားလုံးများ

ခက်ရင်း	- fork; pitchfork
စွယ်စုံ	- multi-purpose, versatile, all-round
စိန်ထောင်	- diamond prongs
ဆင်ပြောင်	- male grown-up elephant
ဇမ္ဗူစိုးရ	- ruler of Jambudipa or India
နတ်ရှင်	- divine lord, His Majesty

- တုလို့ ချွန်လျှင် - if you defy me
- ခန္ဓာစဲမယ် - သေမယ်- come to your end, die
- ရန်ညွှန်ဖြူ - crush the enemies
- ပိသာ - viss
- ရန်မီး - the fire that is the enemy
- သကြူ(သက္ကတ) - ရန်သူ enemy
- ငေါက် - shout, cry, threaten
- ဖြူ - fall down, scatter
- ထောင်ကနက် - founded the dynasty
- ရေးတော် - အရေးတော် - စစ်
expedition, battle, war, service, duty
- ရှောင် - evade, shirk from
- ယာလယ်လုပ် - work on a farm
- တောမှာပျော် - enjoy country life
- စီးပွားထင်ပေါ် - စီးပွားတတ်တယ် ထင်ရှား
well-known for success in trade/ business
- ပြောင်း - maize, corn
- စပါး - rice (paddy မဟုတ်)
- ပဲမျိုး - pulse, beans
- ဘူး - gourd
- သခွား - cucumber
- မြို့မနယ်တစ်ခွင် - all over the district
(အဲဒီတုန်းက ပြည်နယ်မဟုတ်သေး)
- ဝါ - cotton
- နှမ်း - sesame
- ချဉ်ပေါင် - roselle
- ခင်း - bed, patch of soil
- ခရမ်း - eggplant, aubergine

- မကြွင်း - not excluded, not excepted
- သီးမျိုးလျှမ်း - ဟင်းသီး ဟင်းရွက်မျိုးစုံ အလျှံပယ်
vegetables in abundance
- ပိုက်တန်း စည်းပိုက်
- ယုန်ထောင် - set up snares for hares
- ချိုး - dove
- ငှက် - quail
- စာငယ် - sparrow
- ပုတတ် - kind of ground lizard or angama
- မွှေးကြိုင် - smell sweet, be aromatic
- ဇွန်လုံး - ပုစွန်လုံး - land crab
- ရေယာဉ်စီး - a flowing stream
- တောမြိုင်သာ - pleasant woods
- စပျစ် - နှီးနဲ့ရက်တဲ့ ထည့်စရာ၊ ဒေါင်းလန်းတစ်မျိုး
a kind of bamboo container, tray
- ကျင်းလျက် - spread out, laid out
- ရွှေ့နံကားအောင် - နံဘေး ကားထွက်အောင်
so your sides will burst
- ဗုံးပေါ - ဗုံးပေါလအော abundant, lavish

ကိုင်း - အဲဒီ စကားလုံးတွေ သုံးပြီး တစ်ပါဒချင်း၊ တစ်ကြောင်းချင်း ဘာသာပြန်သွားကြမယ်။ အင်္ဂလိပ်လို ဖတ်လို့ကောင်းအောင်၊ အိဒီယမ် ပြေပြစ်အောင်၊ ကဗျာနဲ့ တူအောင် ရေးသွားရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ခုပေးထား တာထက် ပိုမိုသင့်လျော်မယ် ထင်ရင် ပြင်သင့်တာ ပြင်ဆင်သုံးသွားကြမယ်။

The Farmer

With an all-around fork with diamond prongs
the strength of five bull elephants
slave of the divine lord, ruler of Jambudipa
Come dare defy me and meet your end
Valiant- I crush all hostilities
My great sword
nine viss in weight
I brandish it and all enemies run helter-skelter
From the days of Konbaung-Shwebo's
founding fathers till now
never shirking from duty, I've served - this man
Working on my farm I enjoy country life
business is brisk - corn, rice
a variety of pulses
gourd, cucumber
throughout Kaya district
cotton, sesame and all, beds of roselle
eggplants not excepted
vegetables in abundance
setting up nets, snares for the hare
doves, quails, little sparrows
ground lizards - what aroma
land crabs dazzling yellow
a delightful woodland with a stream flowing by
Corn and pulses mixed, rice added half
in a bombo tray laid out

filled to the brim
dish prepared by a bachelor
all a mess but terribly yummy
till your sides burst, young lady
help yourself - we've got plenty

Hpou thu to U Min

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း [၂]

[အမေရိကန်နိုင်ငံ အိုက်အိုဝါမြို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာပေညီလာခံ တွင် မောင်သာနိုး တင်သွင်းဖတ်ကြားခဲ့သော စာတမ်းမှ ဗမာကဗျာဘာသာ ပြန်များကို မူရင်းနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြလျက်ရှိရာ ယခုလတွင် အောင်ဘညို၏ 'ကျွန်တော်ရဲ့ နှင်းများ' ကဗျာနှင့် ဆရာမောင်သာနိုး၏ ဗမာပြန်ကို ဖော်ပြ လိုက်ပါသည်။]

ကျွန်တော်ရဲ့ နှင်းများ

- * တစ်ခါတုန်းကမှ
တို့မြို့လေးပေါ်
ဒီလို
နှင်းတွေ မဆိုဆိုင်း မညိုမှိုင်းခဲ့ပါဘူး။
- * စေတီပုထိုးတွေပေါ်
ဘုရားဝတ်ကျောင်းတွေပေါ်
တီဗီအင်တင်နာတွေပေါ်
သစ်ပင်ထိပ်ဖျားတွေပေါ်
နောက်ဆုံး
ပလက်ဖောင်းထက်က
ဟောဒီဖိနပ်သည်းကြိုးလေးတွေပေါ်ထိ
နှင်းများ။

- * ခေါင်းလောင်းသံတွေကလည်း
နှင်းထဲမှာ အေးခဲလို့။
- * ကျွန်တော်က နှင်းတွေကို ခံစားဆဲ
ကျွန်တော် ဘယ်မှာလဲ။

အောင်ဘညို (၁၉၉၄)

My Mist

Never has mist
thus
hung thick and dull
over our town

over the pagodas
over the temples
over TV aerials
over the roofs of houses
over the tops of trees
and finally
on to the thongs of my flip-flops
on the pavement
there is mist

The sounds of bells
get frozen in the mist
I am still enjoying the mist
but
Where am I?

Aung Ba Nyo
(2005-Aug)

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၃]

လူရုပ်မပီတော့တဲ့ဘဝဟာ
ရေမိုးသန့်စင်
အဝတ်အစားလဲ
လမ်းထွက်တတ်တယ်။

ကြည့်စမ်းပါဦး
ဟောဒီ စကြဝဠာကြီးဟာ
ကြည့်ပျော်ရှုပျော်
တော်တော်လှတာပါပဲလား။

မိုးသား
တောအုပ်
မြက်ခင်း
ရေကန်များနဲ့ များတော့
မိတဲ့ငါးဟာ ငါပါပဲ။

ကိုယ့်အခန်း ကိုယ်ပြန်ရောက်ပြီး
လူပြန်ဖြစ်ရမှာကို
ရေကန်ထဲမှာ ပုန်းနေမိတော့တယ်။

သုခမိန်လှိုင်

Blue Fish

Life that no longer looks human
takes a bath
dresses
and goes out for a walk

Just look
this great universe
-which's passeble enough-
looks in point of fact quite beautiful

Rain clouds
woodland
grassland
pond - when fished with these
a fish a caught - it's me

You come back to your room and
lest you be reborn a human
you hide yourself in the tank

Maung Tha Noe
(2005, Oct.)

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၄]

[အမေရိကန်နိုင်ငံ အိုက်အိုဝါမြို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာပေညီလာခံတွင် ဆရာမောင်သာနိုး တင်သွင်းဖတ်ကြားခဲ့သော စာတမ်းမှ ဗမာကဗျာ ဘာသာ ပြန်များကို မူရင်းနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြလျက်ရှိရာ ယခုလတွင် ဆရာဇော်ဂျီ၏ 'ဇော်ဂျီနှင့် ရှိန်းဆာယာ' ကဗျာနှင့် ဆရာမောင်သာနိုး၏ ဗမာပြန်ကို ဖော်ပြ လိုက်ပါသည်။]

ရုပ်သေးစင်ပေါ်
ဇော်ဂျီနှင့် တောင်ဝှေး။
အခုန်အပျံနှင့်
သူ့ဟန်ကို သည်ဖေကြည့်
မောမိတယ်လေး။

ရှိန်းဆာယာ ပိုမောက်
ကိုယ်ပျောက်သည့်တန်ခိုး။
ရှိန်းဆာယာ သည်ဖေ ကြောက်
စိတ်ပျောက်မှာစိုး။ ။

ဇော်ဂျီ

Zawgyi and invisibility

On the marionette stage
A *zawgyi* with a wand
How he leaps and soars

Watching his antics
I despair

Super art *invisibility*
The power to make your body disappear

I dread invisibility
I fear you will next have your mind disappear

Zawgyi

Translated by Maung Tha Noe

[Zawgyi is a puppe, a representation of an accomplished alchemist-magician, a super wizard, who can fly through the air and make himself invisible. It is the Myanmar version of *vidyadhar* of the Indian epic Mahabharata.]

2005, Nov

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၅]

[ရှေးရိုးစဉ်လာ လူထုကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ကြ
မယ်။ တစ်ခေတ်ကတော့ ဆိုင်းအနုပညာရှင်ကြီး စိန်ဗေဒါက ဓာတ်ပြားသွင်း
ခဲ့ဖူးသလို တောရောမြို့ပါ အလှူမင်္ဂလာ မဏ္ဍပ်တွေ၊ ဘုရားပွဲတွေမှာ နေရာ
တကာဖွင့်ကြသလို ခဏခဏကြားနေရတဲ့ တေးတစ်ပုဒ်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။]

ပထမ သုံးပါဒ

ဆေးတံတို

တစ်ညိုလောက်

ရော၊ သောက်တော့ ပေး

- * ဆေးတံတို a short pipe
- * တစ်ညိုလောက် about one "nyho" in length
- * ရော Here
- * သောက်တော့ have a smoke
- * ပေး။ ။ မြန်မာမှာ Subject မပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်မှာတော့ he လို့ ထည့်ပေးသင့်တယ်။ Objectလည်း meလို့ ထည့်ပေးသင့်တယ်။ ဒီတော့ he offered me

- * A short pipe
about one 'nhyo'
Here, have a smoke, he offered me

နောက် နှစ်ပါဒ

မယူလိုက်ရင်လ
မိုက်တယ်လို့ ထင်လိမ့်မယ်လေး

- * မယူလိုက်ရင်လ (Subject ထည့်ပေး) if I do not take it, if I do not accept it, if I refuse
- * မိုက်တယ်လို့ ထင်လိမ့်မယ်လေး (Subject နှစ်ခုစလုံး ထည့်ပေးရလိမ့်မယ်) he will think I am foolish/ stupid
- * If I do not take it,
he will think I am foolish

နောက် နှစ်ပါဒ

ယူပြန်လိုက်ရင်လ
ကြိုက်တယ်လို့ ထင်လိမ့်မယ်လေး

- * ယူပြန်လိုက်ရင်လ if I take/ accept it ('ပြန်' အဓိပ္ပာယ်ပါအောင် again ထည့်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ but က ပိုကောင်းမယ်)
- * ကြိုက်တယ်လို့ ထင်လိမ့်မယ်လေး (အထက်ကအတိုင်းပါပဲ၊ နှစ်ခုစလုံး မှာ Subject ထည့်ပေးရလိမ့်မယ်) he will think I like him/ I am in love with him/ I care for him/ I am interested in him စသဖြင့် သုံးနိုင်တယ်။ ကြိုက်တယ်ဆိုတာကို I love him တော့ မသုံးသင့်။
- * If I take it
he will think I like him

နောက်ဆုံး သုံးပါဒ

သောက်စေချင်

ခုတင်မှာ ထောင်ခဲ့ကွဲ

ညိုနွဲ့ရယ်လေး

* သောက်စေချင် (ထုံးစံအတိုင်း Subject, Object ထည့်ပေးရမယ်။
“နင်က ငါ့ကို သောက်စေချင်ရင်” လို့ နားလည်ရမယ်) If you
want me to smoke

* ခုတင် bedstead, cot, couch

* ထောင် stand

ခုတင်မှာ ထောင်ခဲ့ stand it/ leave it standing on the cot

* ညိုနွဲ့ brown and graceful one, brownny, brownie

If you want me to smoke

Leave it standing on the cot,

my dear brown graceful one!

ကိုင်း အခု အားလုံး ဘာသာပြန်ပြီးသမျှ ပါဒတွေကို ကဗျာအဖြစ်
ချ ရေးကြမယ်။ ကူးရေးရင်းနဲ့ ပိုဆီလျော်မယ် ထင်တာတွေကိုလည်း
ပြင်သွား ကြမယ်။

ဆေးတံတို

ဆေးတံတို

တစ်ညိုလောက်

ရော့၊ သောက်တော့ ပေး

မယူလိုက်ရင်လ

မိုက်တယ်လို့ ထင်လိမ့်မယ်လေး

ယူပြန်လိုက်ရင်လ
ကြိုက်တယ်လို့ ထင်လိမ့်မယ်လေး

သောက်စေချင်
ခုတင်မှာ ထောင်ခဲ့ကွဲ
ညှိနွဲ့ရယ်လေး။ ။

အမည်မသိ

THE SHORT PIPE

A short pipe
about one "nhyo" long
he offered me with "Here, have a smoke."

If I refuse
he will think what a fool I am.

If I accept it
he will think I care for him.

If you do want me to smoke
leave it standing on the bedstead
dear Brown Handsome One!

Traditional

Note

A "nhyo" is length between extended thumb and forefinger.

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း [၆]

ရှေးရိုးအစဉ်အလာ လူထုကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ကြ
မယ်။ မူရင်းက ခေါင်းစဉ်မရှိ၊ စုဆောင်းသူ ဦးဖိုးလတ်က သူ့ 'သီချင်းပဒေ
သာ' စာအုပ်မှာ 'ကြောင်းဆုံမှ ပေါင်း' နဲ့ 'ကြောင်းဆုံမှ ကွဲ' လို့ သီချင်းနှစ်ပုဒ်၊
ခေါင်းစဉ်နှစ်ခု ပေးထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့က တစ်ပုဒ်တည်းလို့ ယူဆပြီး
ခေါင်းစဉ်ကိုလည်း 'အချစ်နဲ့ အမုန်း' လို့ တပ်လိုက်မယ်။

ပထမအပိုဒ်

ချစ်တယ် ကြိုက်တယ် ဆိုပေတယ်လို့
သေအောင်ပင် ဆုတောင်း
ကြောင်းဆုံမှ ပေါင်း

* ချစ်တယ် ကြိုက်တယ်။ ။ ထုံးစံအတိုင်း ဗမာမှာ ကတ္တားမပါပေမယ့်
လို့ အင်္ဂလိပ်မှာ ထည့်ရလိမ့်မယ်။ I ထည့်ရင် you ပါ ကံအဖြစ်ထည့်
ပြီး I love you လို့ ဖြစ်မယ်။ ကတ္တားကို We ထည့်ရင်တော့ We
love ရည်လည်းထား၊ each other ဖြည့်စွက်ပြီး We love each
other ရင်လည်း လုပ်။
'ချစ်'တာနဲ့ 'ကြိုက်' တာ အတူတူပဲလို့ ယူဆမယ်ဆိုရင် love ဝဲ

သုံးမယ်။ ဗမာမှာ ခွဲခြားသလို အင်္ဂလိပ်မှာလည်း ခွဲခြားချင်ရင်တော့
love နဲ့ like ဒါမှမဟုတ် care for စသဖြင့် တွဲပြီးသုံးနိုင်တယ်။

* ဆိုပေတယ်လို့ although we say, although we tell each other
ဒါက တိုက်ရိုက်ပြန်တာ။ တိုက်ရိုက်မပြန်ချင်ရင် although it is
true, although it is a fact စသဖြင့် ရနိုင်သေးတယ်။

* သေအောင်ပင် ဆုတောင်း: pray till we die, pray to death

* ကြောင်းဆုံမှပေါင်း။ ။ 'ကြောင်းဆုံ' တယ်ဆိုတာ ဖူးစာဆုံတာ၊
ကံကြမ္မာဖန်တီးတာကို ပြောတာပါ။ အင်္ဂလိပ်မှာ be fated/ des-
tined စသည်တို့ကို သုံးရမယ်။ 'မှ'က only when. 'ပေါင်း'တာက
အလွယ်ဆုံး marry ပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ ပိုမိုတိကျအောင် သူ့ဆိုလိုရိပ်
အပြည့်အစုံပါအောင် join in wedlock ကို သုံးသင့်တယ်။

* 'I love you, I care for you,'
though we say, and pray to death,
only when we are so fated
shall we be joined in wedlock.

ဒုတိယအပိုဒ်

မုန်းတယ် မုန်းတယ်
ဆိုပေတယ် လို့
သေအောင်ပင် ကျိန်ဆဲ
ကြောင်းဆုံမှ ကွဲ

* မုန်းတယ် မုန်းတယ် I hate you, I hate you. အထက်က အပိုဒ်မှာ
'ချစ်'နဲ့ 'ကြိုက်' ခွဲခြားသုံးသလို ဒီမှာ သုံးမထားလေတော့ I hate
ကိုပဲ ထပ်ကျော့ရပါမယ်။

- * ဆိုပေတယ်လို့။ ။ အထက်ကအတိုင်းပါပဲ။ although we say/
tell each other, it is true.
- * သေအောင်ပင် ကျိန်ဆဲ curse till we die, curse to death,
curse and swear to death
- * ကြောင်းဆုံမှ ကွဲ။ 'ကြောင်းဆုံမှ' ကတော့ အထက်က အပိုဒ်ထဲက
အတိုင်းပါပဲ။ only when we are so fated/ destined ပေါ့။
'ကွဲ' ကို part, separate စသဖြင့် သုံးနိုင်တယ်။ တစ်ခုပဲ သတိထား
ပါ။ part ကို Active voice နဲ့ သုံးရမှာဖြစ်ပြီး separate ကိုတော့
Active သုံးသုံး၊ Passive သုံးသုံးရပါတယ်။
- * 'I hate you, I hate you,'
though we say,
and curse to death,
only when we are so fated
shell we be separated.

ကိုင်း - အခု ပြန်ပြီးသမျှ ချရေးကြည့်ကြမယ်။ ပိုကောင်းမယ်ထင်ရင်
လည်း ပြင်တန်တာ ပြင်သွားမယ်။

အချစ်နဲ့အမုန်း

ချစ်တယ် ကြိုက်တယ်
ဆိုပေတယ်လို့
သေအောင်ပင် ဆုတောင်း
ကြောင်းဆုံမှ ပေါင်း။

မုန်းတယ် မုန်းတယ်
ဆိုပေတယ်လို့
သေအောင်ပင် ကျိန်ဆဲ
ကြောင်းဆုံမှ ကွဲ။

ရှေးရိုးစဉ်လာ

Love and Hate

I love you, I care for you,
however we say
and pray till we die,
only when we are destined to be so
shall we be united in wedlock

I hate you, I do hate you,
however we say
and curse till we die,
only when we are fated so
shall we be separated

Traditional

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၇]

သမားရိုးကျ လူထုကဗျာလေးနှစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ကြမယ်။
တိုလွန်းတဲ့အတွက် နှစ်ပုဒ်ပြန်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်ခုလုံးကလည်း
ကျီးအကြောင်းချည်းပဲ။

ပထမကဗျာနှစ်ပါဒ

ရွှေကျီးညိုပြာ

ဝဲတဲ့လို့ လာ

* ရွှေကျီးညိုပြာ။ ။ ‘ရွှေ’ က gold, golden။ ‘ညိုပြာ’ က brown
and blue ပါပဲ။ ပေါင်းလိုက်တော့ golden crow brown and
blue ဖြစ်မယ်။ ဟာ - ကျီးက ရွှေရောင်လည်း မဟုတ်၊ ညိုလည်း
မညို၊ ပြာလည်း မပြာပါဘူး၊ လုပ်မနေနဲ့၊ ဒါ ဘာသာပြန်တာ၊ ဘာ
သာပြန်သူဟာ ပြင်ဆင်ခွင့် မရှိဘူး။ သူရေးတဲ့ ပြောတဲ့အတိုင်းပဲ
ပြန်ပြောပေးရတယ်။ နောက်တစ်ခု သတိထားရမှာက ရစ်သမ်။ သူ
မူရင်းပါဒကို ‘ရွှေကျီး’ ရယ် ‘ညိုပြာ’ ရယ် ခွဲပြောရတယ်။ တစ်နည်း
အားဖြင့် ဒီစကားလုံးစု နှစ်စုကြားမှာ open juncture အပွင့်စပ်ရှိ
တယ်။ အဲဒီအတိုင်း ကိုယ့်အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မှာ ရှိပစေ။ the

golden crow//brown and blue [The golden, brown and blue crow လို့ သွားမလုပ်နဲ့] ဒါအမြဲ သတိရှိရမယ့်အချက်ဖြစ်တယ်။

* ဝဲတဲ့လို့လာ။ ။ 'ဝဲ' တယ်ဆိုတာ circle ပါပဲ။ circles and comes ဆိုရင် အတိအကျ ဘာသာပြန်တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ရစ်သမ်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး V-ing ပုံစံကို သုံးရင် ပိုကောင်းမယ် လို့ သိရမယ်။ နှစ်ခုပေါင်းတော့

* The golden crow brown and blue comes circling

နောက် နှစ်ပါဒ

ပျိုတို့မောင် လာမယ့်ရေး ဆီးကြိုပ လေး

* ပျိုတို့မောင်။ ။ ရှေးဗမာ ကဗျာတွေမှာ တွေ့နေကျစကားလုံးပါပဲ။ မိန်းကလေးက သူ့ချစ်သူကို ရည်ညွှန်းတာဖြစ်ပါတယ်။ အလွယ်ဆုံး my boy, my friend ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကဗျာက မိန်းကလေးက ပြောနေတာ ဖြစ်နိုင်သလို ဘေးလူက ပြောပေးနေတာလည်း ဖြစ်နိုင် တယ်။ နောက်ပြီး ဗမာမှာ ဒီလိုသုံးနှုန်းခေါ်ဝေါ်ကြတယ်ဆိုတာ လည်း ပေါ်လွင်သွားအောင် the girl's brother လို့ အတိအကျ ဘာသာပြန်ရင်လည်း ပိုအဆင်ပြေနိုင်စရာ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ တောသဘာဝ ပိုမိုပေါ်လွင်အောင် girl အစား lass လို့ သုံးချင်လည်း သုံးနိုင်သေးတယ်။

* လာမယ့်ရေး။ ။ လာမယ်လို့ ပြောတာပါပဲ။ 'ရေး' က 'လေး'နဲ့ ကာရန်ကိုက်အောင် ထည့်ထားတာပါ။ is coming

* ဆီးကြိုပလေး။ ။ ဆီးကြိုပါပေါ့။ meet him, greet him, wel-

come him ပေါ့။

- * The girl's brother is coming
do greet him

ဒုတိယ ကဗျာအစ

ဆောင်ကြာအိမ် ကြီးဆီသို့ ကြီးဆီသို့

- * ဆောင်ကြာအိမ်။ ။ “ကြာပန်းပုံများကို ထုလုပ်ထားသော အဆောင် ရှိသည့်အိမ်” လို့ ဦးဖိုးလတ်က သူ့ရဲ့ “သီချင်းပဒေသာ” စာအုပ် ‘ခက်ဆစ် အဖြေများ’ မှာ ရှင်းပြထားတယ်။ ဒီတော့ house with a lothus-hall ပေါ့။

- * ကြီးဆီသို့ ကြီးဆီသို့။ ။ မူရင်းကဗျာမှာ တစ်ပါဒရဲ့ နောက်ဆုံး အက္ခရာ သုံးလုံးကို ထပ်ကျော့ထားတယ်ဆိုတာကို သတိပြုပါ။ အဓိပ္ပာယ်ကို ထပ်ကျော့တာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာသာပြန်ရာမှာ to the big, to the big လို့ လုပ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ပါဒက to the big house with a lotus-hall ဖြစ်လေတော့ နောက်ဆုံးမှာရှိတဲ့ lotus-hall ကိုပဲ ထပ်ကျော့ရလိမ့်မယ်။

- * To the big house with the lotus-hall
the lotus-hall

နောက် တစ်ပါဒ

မောင်လာချိန် နီးပြီမို့ နီးပြီမို့

- * မောင်လာချိန် the time the brother is coming
- * နီးပြီမို့ is near (နှစ်ခါကျော့တာ အထက်ကအတိုင်း)

- * The time is near the brother's coming
the brother's coming

နောက်သုံးပါဒ

ရွှေကျီးလေ ညိုပြာ
ဆောင်တော်စွန်းမှာ
ကျွမ်းထိုးလို့လာ

- * ရွှေကျီးလေ ညိုပြာ။ ။ အထက်ကအတိုင်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ 'လေ' တစ်လုံး ပိုလာတယ်။ အသံကိုက်အောင် အင်္ဂလိပ်လိုမှာလည်း အဆင်သင့်ရာ စကားလေးတစ်လုံးနှစ်လုံး ထည့်ပေး oh, o, er, indeed, that is စသဖြင့်

- * ဆောင်တော်စွန်းမှာ at the corner of the royal hall လို့ ရမယ်။ နောက်ပါဒမှာ “ကျွမ်းထိုးလို့ လာ” တာနဲ့ တွဲလိုက်ရင်တော့ at ထက် to က ပိုအဆင်ပြေလိမ့်မယ်လို့ ထင်ရတယ်။

- * ကျွမ်းထိုးလို့ လာ။ ။ကျွမ်းထိုးတာက somersault လို့ ဖြစ်တယ်။ Verb လို့ သုံးချင်ရင် turn a somersault ရယ်လို့ ဖြစ်တယ်။ turn a somersault and comes, turning a somersault comes စသဖြင့် ရပေလိမ့်မယ်။ Verb မပါဘဲ သုံးချင်ရင်တော့ with ကို သုံးရုံပါပဲ။ comes with a somersault ရယ်လို့ ရပေလိမ့်မယ်။

- * Golden crow that is brown and blue
to the corner of the royal hall
comes with a somersault

အခု ပြန်ဆိုပြီးသမျှ အားလုံးကို တောက်လျှောက် ချရေးကြည့် ကြ
မယ်။ နည်းနည်းပါးပါး ပြင်တန်တာ ပြင်သွားမယ်။ ကဗျာတွေကို ၃ နဲ့ ၂
နံပါတ် တပ်သွားမယ်။

ကျီး ၁

ရွှေကျီး ညိုပြာ
ဝဲတဲ့လို့ လာ
ပျိုတို့မောင် လာမယ့်ရေး
ဆီး ကြိုပလေး

ကျီး ၂

ဆောင်ကြာအိမ် ကြီးဆီသို့ ကြီးဆီသို့
မောင်လာချိန် နီးပြီမို့ နီးပြီမို့
ရွှေကျီးလေ ညိုပြာ
ဆောင်တော်စွန်းမှာ
ကျွမ်းထိုးလို့ လာ

အမည်မသိ

The Crow 1

Golden crow brown and blue
comes circling down
the lass's brother is coming
come greet him

The Crow 2

To the big house with the lotus hall
the lotus hall
the time is near the brother is coming
the brother's coming

the golden crow that is brown and blue
to the corner of the royal hall
comes down with a somersault

Anonymous

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၈]

ကျီးကန်းဖွဲ့ လူထုကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ရမယ်။

ပထမအပိုဒ်

ရွှေကျီးညိုငယ်လေ

တောင်ဆီကို ပျံသွား

မြင်ပါလိက်ကဲ့လား။

- * ရွှေကျီးညိုငယ်လေ that golden brown crow
- * တောင်ဆီကို ပျံသွား has flown away to the south/ southwards
- * မြင်ပါလိက်ကဲ့လား have you seen it, sir? ဒါမျိုးမှာ Subject 'you' ထည့်ပေးလိုက်ရတာကို ပြောစရာ မလိုတော့ဘူးလို့ ထင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ နားစေးသူများကတော့ အင်္ဂလိပ်မှာလည်း Subject ဖြုတ်တာ တွေ့ဖူးပါတယ်။ ဘာညာနဲ့ အထွန်တက်ချင်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။

That golden brown crow
has flow away to the south

have you seen it, sir?

ဒုတိယအပိုဒ်

ကျွန်တော်မ ငါးကိုတဲ့

ချီသွားပြန်သလေ

လားလားမှ စိတ်မကျေ

- * ကျွန်မ ငါးကိုတဲ့ my fish
- * ချီသွားပြန်သလေ (Subject မပါဘူး။ ကျီးကို ပြောတာဆိုတော့ it ထည့်ပေး) it has carried away again
- * လားလားမှ completely, absolutely
- * စိတ်မကျေ not be appeased, not be at peace ('လားလားမှ စိတ်မကျေ' ဆိုတာ တကယ်ကတော့ 'နည်းနည်းမှ ခွင့်မလွှတ်ဘူး' လို့ ပြောတာပါပဲ။ will never forgive ဆို ပြီးပါတယ်။

My fish

it has carried away again

I will never forgive it.

နောက်ဆုံးအပိုဒ်

ပျံလေဦးတော့ ရွှေကျီးညှိရယ်

အတောင် ညောင်းခါမှလေး။

- * ပျံလေဦးတော့ Just fly on, Do fly away
- * အတောင်ညောင်းခါမှလေး (အတိအကျ ဘာသာပြန်ရရင်) only when your wings get exhausted (ဗမာမှာ အတောင် လို့သာ ဆိုသော်လည်း အတောင်က နှစ်ဖက်ပါတာမို့ အင်္ဂလိပ်မှာ ထည့်ပြီး wings လို့ Plural ဆိုရပုံ၊ ရှေ့က determiner 'your' ထည့်ပေးရပုံ ကို မှတ်သားပါလေ။)

တစ်ခါ ဗမာမှာ 'ခါမှ' လို့ ရှိနေတဲ့အတွက် အတိအကျ only when
လို့ ပြန်လိုက်ပါတယ်။ 'ပျံလေတဲ့ ငှက်ခါး၊ နားခါမှ သိမယ်' ဆိုသလို
ပျံသွားတဲ့ ကျီးကန်းကို 'အတောင်ညောင်းခါမှ' (သိမယ်) လို့ ပြော
ချင်ပုံပါပဲ။ ဒါမှမဟုတ် 'အတောင်ညောင်းတဲ့အထိ ပျံပါ' လို့ ပြောချင်
တာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီအဓိပ္ပာယ်နဲ့ဆိုရင် untill your wings
get tired လို့ ပြန်နိုင်ပါလိမ့်ဦးမယ်။

Just fly on
golden brown crow
untill your wings get exhausted

မှတ်ချက်

လူထုကဗျာလေးတွေကို လေ့လာရတာဟာ ရှေးလူတွေ အထူးသဖြင့်
ကျေးလက်နေတို့ရဲ့ ဖြူစင်ရိုးသားတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ၊ ဘဝတွေကို
စိတ် ဝင်စားစရာ တွေရတဲ့အပြင် ကဗျာဖွဲ့စည်းပုံ နည်းစနစ်ကိုလည်း
ဆင်ခြင် စရာ ရရှိတယ်။ ဒီကဗျာမှာဆိုရင် 'ညို'နဲ့ 'ကို'၊ 'သွား'နဲ့
'လား'၊ 'ငါး'နဲ့ 'သွား'၊ 'လေ'နဲ့ 'ကျေ' စသဖြင့် ကာရန်ညီတာတွေ
တွေ့နိုင်ပေမယ့် နောက် ဆုံး 'ရွှေကျီးညိုရယ်' နဲ့ 'အတောင်ညောင်း
ခါမှလေး' ကျ ဘာကာရန်မှ မညီတော့ဘူး။ ကိုင်း အခု ပြန်ပြီးသမျှ
အစအဆုံး ချရေးကြည့်ကြမယ်။ ရေးရင်း ပိုကောင်းမယ်ထင်တာ
ပြင်သွားဦးမယ်။

ရွှေကျီးညို

* ရွှေကျီးညိုငယ်လေ
တောင်ဆီကို ပျံသွား
မြင်ပါလိုက်ကဲ့လား။

* ကျွန်တော်မ ငါးကိုတဲ့
ချီသွားပြန်သလေ

လားလားမှ စိတ်မကျေ။
 * ပျံလေဦးတော့
 ရွှေကျီးညိုရယ်
 အတောင်ညောင်းခါမှလေး။
 ရှေးရိုးစဉ်လာ

GOLDEN BROWN CROW

* That golden brown crow
 has flown away to the south
 have you seen it, sir?

* A fish of mine
 it snatched and flew
 never will I forgive it

* Fly you may
 my dear golden brown crow
 untill your wings tire out

Traditional

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၉]

အများကြိုက်ကိုလည်း
ပါးမရိုက်ခဲ့ပါဘူး
ဒါပေမဲ့ ငါ့ကဗျာတွေ
အများ ကြိုက်တဲ့အခါ
မှားသွားမှာပေါ့။

အဲဒါ နွေဦးကလား
မိုးအေးအေး တစ်နေ့ကလား
အနွေးထည်မဲ့ တစ်နေ့ကလား
ငါ ရွေးချယ်ခဲ့တာပဲ။

ကိုယ် ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်လို့ မရဘူး
ကိုယ် ချစ်ချင်သလိုတော့
ချစ်လို့ ရတယ် မဟုတ်လား။

သုခမိန်လှိုင်

သုခမိန်လှိုင်ရဲ့ ‘အချစ်သမား’ ဆိုတဲ့ ကဗျာလေးကို ဘာသာပြန်ကြမယ်။ ခေါင်းစဉ်က အချစ်သမားဆိုတော့ love-man လို့ ပြန်နိုင်ပါတယ်။ ‘ဆေးသမား’ ကို medicine-man, ‘သေနတ်သမား’ ကို gun-man ဆိုသလို ပေါ့။ လာတင်စကားကို သဘောကျရင်တော့ လာတင်မှာ အချစ်ကို amor လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီကနေ အချစ်သမား amonist လို့ ထွင်ယူနိုင်တယ်။

ပထမအပိုဒ်

အများကြိုက်ကိုလည်း
ပါး မရိုက်ခဲ့ပါဘူး
ဒါပေမဲ့ ငါ့ ကဗျာတွေ
အများ ကြိုက်တဲ့အခါ
မှားသွားမှာပေါ့။

* အများကြိုက်ကိုလည်း ပါး မရိုက်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်တစ်ရာကျော် ခေတ်ပေါ်ကဗျာ ပေါ်ခါစက ရုသျှပြည်က လူငယ်ကဗျာဆရာ တချို့ ထုတ်ခဲ့တဲ့ ကြေညာစာတမ်းရဲ့ ခေါင်းစဉ်ဖြစ်တဲ့ ‘အများ အကြိုက်ကို ပါးရိုက်လိုက်ခြင်း’ ကို မဟုတ်ဝါကျ လုပ်ထားတာပါ။ ၁၉၁၂ က ဘူရလျက်၊ ကရူးချဲနက်၊ ခလဲဘနီကော့ဖ်၊ မာယာကော့ဖ် စကီးယံတို့ လက်မှတ်ထိုးပြီး ထွက်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဒီခေါင်းစဉ်ကို ရုသျှကနေ အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ထားတာက A slap in the public taste လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ‘အများကြိုက်ကို ပါးရိုက်လိုက်ခြင်း’ လို့ မာယာကော့ဖ်စကီးယံ ကဗျာစာအုပ်မှာ ဗမာလိုပြန်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခု ဒါကို မဟုတ်သဘော လုပ်မယ်ဆိုတော့ no slap in the public taste ပေါ့။ ဒါမှမဟုတ် ဝါကျဖြစ်ချင်ရင် It was no slap in the public taste လို့ လုပ်နိုင်တယ်။

* ဒါပေမဲ့ but, however

* ငါ့ကဗျာတွေ အများကြိုက်တဲ့အခါ ဗမာက 'ကြိုက်' ဟာ ကြိုယာ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကို အင်္ဂလိပ် public taste.(Noun) နဲ့ လိုက်ဖက်အောင် အပိုကြိုယာထည့်ပေးတတ်ရမယ်။ be သုံးနိုင်တယ်။ come ကောင်းမယ်။

when my poetry were in the public taste. ဒါမှမဟုတ် came to the public taste ပေါ့။

* မှားသွားမှာပေါ့ အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဖြစ်အောင်လည်း ကဗျာဆရာက ရေးထားပုံပဲ။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အမျိုးမျိုး ယူလိုရအောင် ပြန်လိုက်မယ်။

it would be / have been a mistake

တကယ်လို့ မမှန်ကန်ဘူးလို့ အဓိပ္ပာယ် ထွက်စေချင်တယ်ဆိုရင်ဖြင့် it would have been wrong

* It never was a slap
in the public taste
but if my poetry
came to the public taste,
it would have been a mistake

ဒုတိယအပိုဒ်

အဲဒါ နွေဦးကလား
မိုးအေးအေး တစ်နေ့ကလား
အနွေးထည်မဲ့ တစ်နေ့ကလား
ငါ ရွေးခဲ့တာပါပဲ။

* အဲဒါ နွေဦးကလား Was it in early summer? [springဆိုတာက summer, autumn, winter တို့နဲ့ တန်းတူရည်တူ သုံးလ တစ်ရာသီကို ပြောတာ ဖြစ်တယ်။ ဗမာနွေဦးက နွေရဲ့အဦးအစ စောစောပိုင်း

ကို ပြောတာ။ ဒါကြောင့် ခုလို early summer လို့ ပြန်လိုက်တယ်]

- * မိုးအေးအေး တစ်နေ့ကလား Was it on a cool, rainy day?
- * အနွေးထည်မဲ့ တစ်နေ့ကလား Was it on a warm-clothing-less day/ a day without any warm clothing?
- * ငါ ရွေးခဲ့တာပါပဲ I chose it; it was I who chose it
- * Was it in the early summer?
- Was it on a cool rainy day?
- Was it on a day without warm clothing?
- It was I who chose it.

တတိယ အပိုဒ်

ကိုယ် ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်လို့ မရဘူး
 ကိုယ် ချစ်ချင်သလိုတော့
 ချစ်လို့ ရတယ် မဟုတ်လား။

- * ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်လို့မရဘူး။ ‘ကိုယ်’ ကို you ဒါမှမဟုတ် one လို့ ပြန်ရတယ်။ It cannot be as you want it to be, It cannot be as one wants it to be
 ‘ဖြစ်’ ကို be နဲ့ မပြန်ဘဲ happen နဲ့ ပြန်ရင်တော့ It cannot happen, You cannot make it happen စသဖြင့် ဖြစ်မယ်။ အတို သုံးရင် can't ဆိုတာ သတိပြုပါ။ can't မဟုတ်ဘူး။ N တစ်လုံး တည်းဖြစ်တယ်။
- * ကိုယ်ချစ်ချင်သလိုတော့ ‘တော့’ က မတူတာကို မြဲတယ်။ But သုံးပါ။ But to love as you want to love, ဒါမှမဟုတ် to love as one wants
- * ချစ်လို့ ရတယ် မဟုတ်လား။ you can love, can't you? ဒါမှ မဟုတ် one can love, can't one?
- * It cannot be as you want it to be,

But, to love as you want to love,
you can love, can't you?

အခု ကဗျာတစ်ပုဒ်လုံး ပြန်ဆိုပြီးသမျှ ချပြီး ရေးကြည့်မယ်။ ရေးရင်း
ပိုကောင်းမယ်ထင်ရင် တစ်မျိုးပြင်ရေးသွားဦးမယ်။

The Love-man

It was no slap
in the public taste
but were my poetry
to come to the public taste
it'd be an error

Was it in early summer
or on a cold rainy day
or on a day without warm-clothing?
I did choose it

You can't make it happen as you please
but you can love as you like
can't you?

Thukhamein Hlaing

Maung Tha Noe

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၁၀]

ကဗျာဆရာအောင်ချိမ့်ရဲ့ 'ပြဇာတ်မင်းသား' ကဗျာစာအုပ်ထဲက ကဗျာ တစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ကြမယ်။ ခေါင်းစဉ်က 'ငါတို့မှာ မအား မလပ်ရ' တဲ့။ အတိအကျ ပြန်ရင်တော့ "We have no free time/ no leisure"ပဲ။ ဒါမှမဟုတ် We are too busy ပေါ့။

ပထမ သုံးပါး

ငါက ရောင်းပြီး သူက ဝယ်တယ်
သူက ရောင်းပြီး ငါက ဝယ်တယ်
လူ့ဘဝ တဲတဲလေး

ငါက ရောင်း I sell

ပြီး and

သူက ဝယ်တယ် he buys

သူကရောင်း he sells

ငါက ဝယ်တယ် I buy

လူ့ဘဝ human life, man's life

တဲတဲလေး: on the brink, on the verge (တစ်ခုခုဖြစ်ဖို့ တဲတဲလေး

လို့ ပြောတာဖြစ်ပေမဲ့ ကဗျာမို့လို့ သူကမပြောသလို ကျွန်တော်တို့
ကလည်း ရှင်းပြနေစရာ မလိုဘူး။)

I sell and he buys
he sells and I buy
human life on the brink

နောက် သုံးပါဒ

ရောင်းကြ ဝယ်ကြ
လူ့ဘဝ တဲတဲလေး
အမြတ်ထွက်ကြ အရှုံးပေါ်ကြ

* ရောင်းကြ ဝယ်ကြ (အင်္ဂလိပ်မှာ ကတ္တားမပါ။ ဗမာမှာ ထည့်ပေး)
they/ people sell and buy; ဒါမှမဟုတ် selling and buying
လို့ ဘာကတ္တားမှ မထည့်တော့ဘဲ ဒီအတိုင်းထားလိုက်။

* အမြတ်ထွက်ကြ အရှုံးပေါ်ကြ (ထွက်တယ် ပေးတယ်ကို အင်္ဂလိပ်လို
မှာ , ရှိတယ် အဓိပ္ပာယ်ရတဲ့ there are/ they have တို့ကို သုံးနိုင်
တယ်) there are (they have) gains/ there are losses; there
are, they have မပါဘဲ ဒီအတိုင်းထားလည်း ရတာပါပဲ။

they sell and they buy
human life on the brink
they have gains, they have losses

နောက် သုံးပါဒ

အမှား တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး
ထမင်းစေ့ တစ်လုံးပြီး တစ်လုံး
ပုရွက်ဆိတ်တွေ လုံ့လကြီးကြီး

သိုမှီးကြသလို

အမှားတစ်လုံးပြီးတစ်လုံး one mistake/ blunder after another

ထမင်းစေ့တွေ တစ်လုံးပြီး တစ်လုံး one grain of rice after another

ပုရွက်ဆိတ်တွေ လုံ့လကြီးကြီး သိုမှီးကြသလို as ants store up industriously (we store up mistake after mistake လို့ ပြောချင်

တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကဗျာလေ၊ သူ့အတိုင်းပဲ ထားလိုက်မယ်။ နားလည်တယ်)

one mistake after another

one grain of rice after another

as ants store up industriously

နောက်ဆုံး သုံးပါး

ငါတို့မှာ မအားမလပ်ရ

ဘေဘီလုံ ဥယျာဉ်ပျံ့အတွက်

အချိန်မရှိကြ။

ငါတို့မှာ မအားမလပ်ရ။ အထက်မှာ ခေါင်းစဉ်တုန်းက ဆွေးနွေးပြီး ဖြစ်တယ်။ We are too busy/ we have no free hours

ဘေဘီလုံ ဥယျာဉ်ပျံ့အတွက်။ The Hanging Gardens of Semiramis, Babylon (အခု Iraq) ကို ဗမာက ခေါ်တာဖြစ်ပါ လိမ့်မယ်။

အချိန်မရှိကြ we have no time for, there is no time for

We are too busy

we have no time for

the Hanging Gardens of Babylon

ကဲအခု ပြန်ပြီးသမျှ ချရေးကြည့်ကြမယ်။ ပိုကောင်းမယ်ထင်ရင်

ပြင်တန်တာ ပြင်သွားမယ်။

ငါတို့မှာ မအားမလပ်ရ
 ငါက ရောင်းပြီး သူက ဝယ်တယ်
 သူက ရောင်းပြီး ငါက ဝယ်တယ်
 လူ့ဘဝ တဲတဲလေး
 ရောင်းကြ ဝယ်ကြ
 လူ့ဘဝ တဲတဲလေး
 အမြတ် ထွက်ကြ အရှုံးပေါ်ကြ
 အမှား တစ်လုံးပြီး တစ်လုံး
 ထမင်းစေ့ တစ်လုံးပြီး တစ်လုံး
 ပုရွက်ဆိတ်တွေ လုံ့လကြီးကြီး
 သိုမှီးကြသလို
 ငါတို့မှာ မအားမလပ်ရ
 'ဘေဘီလုံ ဥယျာဉ်ပျံ' အတွက်
 အချိန်မရှိကြ

အောင်ချိမ့်

We are too busy

I sell and he buys
 he sells and I buy
 human life is on the brink
 selling and buying
 human life on the brink
 there are gains and losses
 one mistake after another
 one grain of rice after another

as ants store up industriously
we have no time free
we have no time for
the Hanging Gardens
of Babylon

Aung Cheimt

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၁၁]

အောင်ချိမ့်ရဲ့ 'ပြဇာတ်မင်းသား' ကဗျာစာအုပ်ထဲက 'ညနေခင်းဟာ
မလှဘူးလား' ကဗျာကို ပြန်ကြမယ်။

'ညနေခင်းဟာ မလှဘူးလား' ဆိုတော့ Isn't evening beautiful?
ပေါ့။

ပထမ သုံးပါဒ

အဆာပြေ မုန့်များပို့တဲ့

စက်ဘီးတစ်စီး

မနက်ခင်းထဲ လှုပ်နေတယ်

- * အဆာပြေမုန့်များ snacks to quench your hunger
ပို့တဲ့ sending, that delivers, delivering
မနက်ခင်းထဲ into the morning (အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့နဲ့ in the morn-
ing ဖြစ်မသွားစေနဲ့၊ သတိထား)
လှုပ်နေတယ် moves, stirs

A bicycle
delivering snacks to quench your
hunger
stirs into the morning

နောက်ငါးပါး

နေ့လယ်များ
ရာဇဝင်သမိုင်း အဆက်ဆက်
မပျက်မကွက်
ရှိခဲ့တယ်
လူသားတွေ ရုန်းကန်လျက်

- * နေ့လယ်များ middays
ရာဇဝင်သမိုင်း အဆက်ဆက် period after period of history,
down the periods of history
မပျက်မကွက် without fail, inevitably
လူသားအတွက် men, humans, humanity
ရုန်းကန်လျက် struggling

Middays
down periods of history
inevitably
have existed
humanity struggling

နောက်သုံးပါး

ညနေခင်းဟာ မလှဘူးလား
ဘယ်လိုပင် သင်္ခါရ နယ်အတွင်း
ညနေခင်းဟာ မလှဘူးလား

- * သင်္ခါရနယ် the whole creation, the wide world, in the world of change
Isn't evening beautiful?
Whatever in the world of change it be
Isn't evening beautiful?

နောက်နှစ်ပါဒ

စံပယ်တွေ ပွင့်ခဲ့တယ်
လ သာတော့မယ်

- * စံပယ်တွေ jasmines
ပွင့်ခဲ့တယ် have bloomed, have been in bloom
လသာတော့မယ် will shine, will be shining

The jasmines have bloomed
the moon will shine

နောက်ဆုံးလေးပါဒ

ရှေ့က
ကိုးရိုးကားရား သွားနေတဲ့ ဟောလူ
အရက်သမား
ဖယ်စမ်းပါ

- * ရှေ့က in front
ကိုးရိုးကားရား သွားနေတဲ့ walking clumsily, staggering, wobbling

အရက်သမား drunk, drunkerd
ဖယ်စမ်းပါ make way, give way, go away

Hey man
staggering clumsily in front
drunkard!
make way!

အခု ပြန်ပြီးသမျှ အစအဆုံး ချရေးကြည့်ကြမယ်။ ပိုကောင်းမယ်
ထင်တာ ပြင်သွားမယ်။

ညနေခင်းဟာ မလှဘူးလား

အဆာပြေ မုန့်များပို့တဲ့
စက်ဘီးတစ်စင်း
မနက်ခင်းထဲ လှုပ်နေတယ်

နေ့လယ်များ
ရာဇဝင် သမိုင်း အဆက်ဆက်
မပျက်မကွက်
ရှိခဲ့တယ်
လူသားတွေ
ရုန်းကန်လျက်

ညနေခင်းဟာ မလှဘူးလား
ဘယ်လိုပင် သင်္ခါရ နယ်အတွင်း
ညနေခင်းဟာ မလှဘူးလား

စံပယ်တွေ ပွင့်ခဲ့တယ်
 လသာတော့မယ်
 ရှေ့က
 ကိုးရီးကားရား သွားနေတဲ့ ဟေ့လူ
 အရက်သမား
 ဖယ်စမ်းပါ။

အောင်ချိမ့်

“ပြဇာတ်မင်းသား” မှ

Isn't Evening Beautiful?

A bicycle
 delivering snacks for the hungry
 stirs into the morning

Middays
 down ages of history
 inevitably
 have existed,
 humanity
 struggling

Isn't evening beautiful?

Whatever in the world of change
 isn't evening beautiful?

Jasmines have been in bloom
the moon is going to shine

Hay, man,
staggering clumsily in front
drunkard!
make way

Aung Cheimt
from *play Actor*

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၁၂]

ကဗျာဆရာ အောင်ချိမ့်ရဲ့ 'ပြဇာတ်မင်းသား' ကဗျာစာအုပ်ထဲက 'သင်္ဘောသားအိုကြီး' ဆိုတဲ့ ကဗျာကို ဘာသာပြန်ကြမယ်။

ခေါင်းစဉ်က 'သင်္ဘောသားအိုကြီး' ဆိုတော့ ကိုးလရစ်ကို သံယောင် လိုက်ပြီး The Ancient Mariner လုပ်ချင်လည်းလုပ်။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် The Old Sailor လို့ ပြန်ချင်ပြန်။

ပထမ ပါဒ

ပင်လယ် ကျောက်ဆောင် ကွက်ကွက်ပဲ။

- ပင်လယ်ကျောက်ဆောင် sea rocks, rocks in the sea/ at sea
 - ကွက်ကွက်ပဲ only a spot, a mere spot, a small group
- ပေါင်းလိုက်တော့

* **Just a spot of rocks in the sea**

နောက်လေးပါဒ

ငှက် မရှိဘူး

ဧည့် မရှိဘူး

- ငါ မရှိဘူး
 - ငါ ထိုင်နေရဲ့
- ငှက် မရှိဘူး။ ။လွယ်ပေမယ့်၊ ပြီးစလွယ် မလုပ်နဲ့၊ Bird is not ဆို တာမျိုး မလုပ်နဲ့၊ There is not bird ဆိုတာမျိုးလည်း မဟုတ်သေး ဘူး။ အင်္ဂလိပ်စာ အခြေခံ ကိုယ်မတတ်ရာကျတယ်။ There is no bird လို့ ပြောနိုင်ရမယ်။ မူရင်းရဲ့ ရစ်သမ်ကို တုပချင်ရင် There is ဖြုတ်ပြီး No Bird လို့ တင်လုပ်နိုင်သေးတယ်။ အလားတူ အောက် ပါဒများကို ပြန်ပါ။
- ဧည့်က guest
- ငါက I
- ‘ထိုင်နေရဲ့’ မှာ ‘ရဲ့’ သုံးထားတာကြောင့် ဆန့်ကျင်သဘောပါလာ သမို့ အင်္ဂလိပ်လိုမှာ but သုံးသင့်တယ်။

*** There is no bird
there is no guest
There is no I
but I am sitting**

နောက် နှစ်ပါဒ

- ကျောချမ်းစရာ ကျင့်သားရတဲ့ သင်္ဘောသားအိုကြီး
- ကျောချမ်းစရာ enough to send a chill down one's spine, spine-chilling
- ကျင့်သားရတဲ့ experienced, hardened, one who is used to Sending a chill down your spine, a hardened one, the old sailor

နောက်လေးပါဒ

ရေတွေ၊ ရေတွေ၊ ရေတွေ
လှိုင်းတွေ၊ လှိုင်းတွေ၊ လှိုင်းတွေ
လူမိုက် လေချွန်နေသလို၊ လေ
လေ၊ လေ၊ လေ၊ လေ။

- လူမိုက် cutthroat, thug, bandit
- လေချွန်နေသလို like ... whistling

*** Water, water, water
waves, waves, waves
like a thug whistling-the wind
wind, wind, wind, wind**

နောက် နှစ်ပါဒ

လူ့လောကနဲ့တူတာ
မတမ်းတတော့ပါဘူး

- လူ့လောကနဲ့ တူတာ what looks like the human world, the likeness of the human world/ man's world
- မတမ်းတတော့ပါဘူး he no longer yearns for/ longs for

*** what looks like man's world
he no longer yearns for**

နောက်ဆုံး နှစ်ပါဒ

တရားဟာ ပို၍ ကြီးကျယ်ရှင်းလင်းလာတယ်
သူ သိခဲ့ရ

- တရား The truth, the law, the Dhamma
- ပို၍ ကြီးကျယ် greater

- ရှင်းလင်း (ရှေ့က 'ပို၍' ပါတာ မျက်ခြည်မပြတ်နဲ့) clearer
- သူ သိခဲ့ရ he knows/ realizes

* **The truth
becomes greater, clearer,
he realizes**

အခုပြင်သင့်တာပြင်ရင်း ပြန်ပြီးသမျှ အစအဆုံးချရေးကြည့်ရအောင်-

သင်္ဘောသားအိုကြီး

ပင်လယ် ကျောက်ဆောင် ကွက်ကွက်ပဲ
 ငှက် မရှိဘူး
 ဧည့် မရှိဘူး
 ငါ မရှိဘူး
 ငါ ထိုင်နေရဲ့

ကျောချမ်းစရာ ကျင့်သားရခဲ့
 သင်္ဘောသားအိုကြီး

ရေတွေ၊ ရေတွေ၊ ရေတွေ
 လှိုင်းတွေ၊ လှိုင်းတွေ၊ လှိုင်းတွေ
 လူမိုက် လေချွန်သလို၊ လေ
 လေ၊ လေ၊ လေ၊ လေ၊

လူ့လောကနဲ့ တူတာ
 မတမ်းတတော့ပါဘူး

တရားဟာ ပို၍ကြီးကျယ်ရှင်းလင်းလာတယ်
 သူ သိခဲ့ရ

အောင်ချိမ့်

The Old Sailor

A mere group of rocks at sea
No bird
No guest
No I
But I am sitting

Spine-chilling, he's hardened.
the old sailor

Water, water, water
waves, waves, waves
like a thug whistling _the wind
wind, wind, wind, wind

What looks like man's world
he no longer pines for

The truth grows greater, clearer
he realizes

Aung Cheimt
Maung Tha Noe
(2003-Nov)

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း
[၁၃]

စိုင်းဝင်းမြင့်ရဲ့ “တစ်ယောက်တည်း စကား” ကဗျာစာအုပ်ထဲက “ငါ
စာအုပ်” ကဗျာကို ဘာသာပြန်ကြမယ်။
“ငါ့စာအုပ်” ဆိုတော့ My Book ပေါ့။

ဝထမ နှစ်ပါဒ

ငါ့ စာအုပ်ဟာ

ငါ့ ပိုက်ဆံအိတ်ပဲ

* ပိုက်ဆံအိတ် wallet (billfold *American*)

* My book

is my wallet

နောက် နှစ်ပါဒ

စာရွက်တွေကြားမှာ

ငွေစက္ကူ ညှပ်ထားလို့ရတယ်

- * ငွေစက္ကူ (သတိထား၊ ဗမာမှာ ဧကဝုဇ် ဖြစ်နေပေမဲ့ အင်္ဂလိပ်မှာ ဗဟု ဝုဇ်ဖြစ်ရမယ်) banknotes (bills Amer)
- * ညှပ်ထား: put between
- * ရတယ် (သတိထား: ဗမာကို တိုက်ရိုက်ပြန်ပြီး get ဆိုလို့ မဖြစ်ဘူး၊ အဓိပ္ပာယ်က can ကို ပြောတာ)
- * You can put banknotes between the pages

နောက် သုံးပါး

ငါ့စာအုပ်ဟာ

ခါးကြားမှာ ထိုးထားတဲ့အခါ

ဓားတစ်ချောင်းပဲ

- * ခါးကြားမှာ ထိုး: tuck in the waist (ကိုယ်က လုပ်တာပြောချင်ရင် Active Voice, You tuck it in the waist အဲဒီလို မပြောချင်ရင် Passive Voice, it is tucked in the waist သုံးပါ။ when နောက်မှာ အတိုလုပ်ချင်ရင် it is ဖြုတ်ပစ် when tucked)
- * ဓား: knife, sword, dagger (အဓိပ္ပာယ် နည်းနည်းစီကွာကြပေမယ့် ဒီနေရာမှာ ကြိုက်ရာသုံးနိုင်တယ်)
- * My book when tucked in the waist is a sword

နောက် နှစ်ပါဒ

ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတဲ့အခါ
ဓားတစ်ချောင်းဟာ
အကောင်းဆုံး လက်နက်ပဲ

- * ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် (သုံးလုံးစလုံး 'ယ်' ပါတာ သတိထား) သတ်သေတဲ့ အခါ when you kill yourself, when one commits suicide
- * အကောင်းဆုံးလက်နက် the best weapon (A knife is the best weapon to kill yourself, for killing yourself စသဖြင့် ဖြစ်နိုင် ပေမယ့် ဗမာစကား အသွားအလာနဲ့ ကိုက်အောင် ဟောသလိုပဲပြန် ပါ)

- * When you kill yourself
a knife is
the best weapon

နောက် နှစ်ပါဒ

ငါ့စာအုပ်ဟာ ဘယ်တော့မှ အဆုံးမသတ်ဘူး
'ဒုတိယတွဲကို ဆက်လက်ဖတ်ရှုပါရန်'

- * အဆုံးသတ် end, conclude, come to an end
- * ဒုတိယတွဲ part two, second volume
- * ဆက်လက်ဖတ်ရှုပါရန် please read on in th second volume, to be continued
- * My book never ends
'Please read on in the second volume'

နောက် သုံးပါး

ငါ့စာအုပ်ဟာ စက္ကူနဲ့လုပ်ထားတာဆိုတော့
အကြမ်းမခံဘူး။
ရေစို မခံဘူး
ခြေ ကြောက်တယ်။

- * အကြမ်းခံ withstand rough handling, be durable
- အကြမ်းမခံ will not withstand rough handling
- * ရေစိုခံ withstand wet weather
- * ရေစိုမခံဘူး will not withstand wet weather
- * ခြေ white ant, termite

- * Because my book is made of paper
it won't withstand rough handling,
it won't withstand wet weather
and it fears white ants

နောက် နှစ်ပါး

ငါ့စာအုပ်ဟာ ပျင်းရိဖွယ်ရာ ပြတင်းပေါက်လား
လူ့ဘဝကို တံခါးပိတ် ငြင်းခုံငြင်းလား

- * ပျင်းရိဖွယ်ရာ boring, humdrum
- * တံခါးပိတ် closed-door, behind closed doors
- * ငြင်းခုံငြင်း argument, debate

- * Is my book a boring window
or a debate on human life behind closed doors?

နောက်ဆုံး သုံးပါး

ငါ့စာအုပ်ကို ငါ ဘယ်တုန်းကမှ ဖွင့်မဖတ်ခဲ့လို့
အရာရာအားလုံး ငါ့ စာအုပ်ကနေ ရှေ့ဆက်ရတယ်
ငါ့စာအုပ်မှာ စကားလုံးတွေမပါတာ တစ်ခုပဲ

- * ဖွင့်မဖတ် never opened to read
- * ရှေ့ဆက် continue, move forward
- * တစ်ခုပဲ only, except for

- * I never opened my book to read
all things moved forward from my book
only there's not a single word in my book

ကိုင်း၊ အခု ပြန်ပြီးသမျှ ဆက်ပြီး ချရေးကြည့်ကြမယ်။ ပိုကောင်းမယ်
ထင်ရင် ပြင်တန်တာ ပြင်သွားကြမယ်။

ငါ့စာအုပ်

ငါ့စာအုပ်ဟာ
ငါ့ ပိုက်ဆံအိတ်ပဲ
စာရွက်တွေကြားမှာ
ငွေစက္ကူ ညှပ်ထားလို့ ရတယ်
ငါ့စာအုပ်ဟာ
ခါးကြားမှာ ထိုးထားတဲ့အခါ
ဓားတစ်ချောင်းပဲ
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေတဲ့အခါ
ဓားတစ်ချောင်းဟာ အကောင်းဆုံးလက်နက်ပဲ
ငါ့စာအုပ်ဟာ ဘယ်တော့မှ အဆုံးမသတ်ဘူး
'ဒုတိယတွဲကို ဆက်လက် ဖတ်ရှုပါရန်'

ငါ့စာအုပ်ဟာ စက္ကူနဲ့ လုပ်ထားတာဆိုတော့
 အကြမ်း မခံဘူး။
 ရေစို မခံဘူး
 ခြေ ကြောက်တယ်
 ငါ့စာအုပ်ဟာ ပျင်းရိဖွယ်ရာ ပြတင်းပေါက်လား
 လူ့ဘဝကို တံခါးပိတ် ငြင်းခုံခြင်းလား
 ငါ့စာအုပ်ကို ငါ ဘယ်တုန်းကမှ ဖွင့်မဖတ်ခဲ့
 အရာရာအားလုံး ငါ့စာအုပ်ကနေ ရှေ့ဆက်နေတယ်
 ငါ့စာအုပ်မှာ စကားလုံးတွေ မပါတာတစ်ခုပဲ
စိုင်းဝင်းမြင့်

My Book

My book is
 my wallet
 your can put banknotes
 between the pages
 my book
 when tucked in the waist
 is a knife
 when you are to kill yourself
 a knife happens to be the best weapon
 my book never comes to an end
 'Please go on to read the second part!'
 because my book is made of paper
 it won't allow rough handling

it won't do in the wet weather, either
it shies away from termites
is my book a boring window
or a closed-door debate on human life?
I never bothered to open and read my book
all things started away from it-
only there are no words in my book

Sai Win Myint

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း
[၁၄]

ပူပြင်းတဲ့ ပန်းခြံထဲက
ဘီလုံးငှက်လို ငါ ပျံတက်
တိမ်ညိုများ လေဖြူ စီးကြောင်းမှာ
အတောင်စွန်းနဲ့ ငါ ရွက်လွှင့်
ပြေးလာတဲ့ နှင်လေကို
ငါ့ရင်နဲ့ ခံစား
ပြီးရင်
လေခါးကို
အတောင်ကြားက အသာ ဟ
အမြီးကြားဆီ
တိုးဝှေ့လာတဲ့ လေနဲ့
ဝိုက် - ဝဲ - လှည့်ထွက်
ငါ့ခေါင်း
ဆတ်ခနဲ ငိုက်ကျ
တောင်ကြားကို ကြည့်တယ်
မြစ်ပြင်ကို ကြည့်တယ်

ရှေ့နောက် ယူ ကြည့်တယ်
 ငါ့အကြည့်နဲ့ နားစွင့်နေရင်း
 မြင်ကွင်းတစ်ခု
 ဘယ်ရင်ပုံ ထောင့်စွန်းမှာ
 သံပူထိုးကွင်းလို လာခိုက်တယ်

ပန်းခြံထဲက ငါ့မိတ်ဆွေတွေ
 ပြီး
 ကျေးဇူးရှင်လေးကို
 ငါ ဘယ်လိုကယ်ပါ့မယ်
 ပျံရင်းနဲ့မော

ညီထွက်လင်း

လူငယ်ကဗျာဆရာ ညီထွက်လင်းရဲ့ ကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ကို
 ဘာသာပြန် လေ့ကျင့်ကြမယ်။ ကဗျာအမည်က 'စိတ်ငြီးသံ' တဲ့။ စိတ်ထဲက
 ငြီးသံ၊ စိတ်ရဲ့ငြီးသံ စသဖြင့် ကြိုက်သလို အဓိပ္ပာယ်ကောက်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။
 ပထမ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ရင် *murmur in the mind* လို့ ဖြစ်မယ်။

ပထမ နှစ်ပါဒ

ပူပြင်းတဲ့ ပန်းခြံထဲက
 ဘီလုံးငှက်လို ငါ ပျံတက်

- * ပူပြင်းတဲ့ very hot, broiling, sweltering
- * ဘီလုံး skylark
- * ပျံတက် fly up, soar
- * out of the broiling park
I fly up like a skylark

နောက်နှစ်ပါဒ

တိမ်ညိုဖျား လေဖြူ စီးကြောင်းမှာ
အတောင်စွန်းနဲ့ ငါ ရွက်လွင့်

- * လေဖြူ: waft gently, smoothly
- * စီးကြောင်း: current
- * အတောင်စွန်း: wing tips
- * in the grey cloud-top currents of
gentle winds
I sail the tips of my wings

နောက် နှစ်ပါဒ

ပြေးလာတဲ့ နှင်လေကို
ငါ့ရင်နဲ့ ခံစား

- * ပြေးလာတဲ့ that come running/ rushing in
- * နှင်လေ driving wind
- * ရင် bosom, chest
- * the driving winds that come rushing in
I feel with my chest

နောက် သုံးပါဒ

ပြီးရင်
လေခါးကို
အတောင်ကြားက အသာ ဟ

/

- * လေခါ: bitter wind
- * အသာ ဟ open softly, let in gently
- * then
- the bitter wind
- I open my wings a little to let it in
- between

နောက် သုံးပါဒ

အမြီးကြားဆီ

တိုးဝှေ့လာတဲ့ လေနဲ့

ဝိုက်-ဝဲ-လှည့်ထွက်

- * တိုးဝှေ့လာ that come rushing in
- * ဝိုက် circle
- * ဝဲ fly in circles, hover
- * လှည့်ထွက် turn to get out
- * with the wind that rushes in
- between the tail
- circle-hover-turn to get out

နောက် နှစ်ပါဒ

ငါ့ခေါင်း

ဆတ်ခနဲ ဝိုက်ကျ

- * ဆတ်ခနဲ suddenly, abruptly
- * ဝိုက်ကျ nodding falls, drops

- * my head all of a sudden
falls while nodding

နောက် သုံးပါး

တောင်ကြားကို ကြည့်တယ်
မြစ်ပြင်ကို ကြည့်တယ်
ရှေ့နောက် ယူ ကြည့်တယ်

- * မြစ်ပြင် expanse of the river
- * ရှေ့နောက်ယူ take in the east and west
- * it looks at the valley
it looks at the expanse of the river
it looks to take in the east and west

နောက် လေးပါး

ငါ့အကြည့်နဲ့ နားစွင့်နေရင်း
မြင်ကွင်းတစ်ခု
ဘယ်ရင်ပုံ ထောင့်စွန်းမှာ
သံပူ ထိုးကွင်းကို လာခိုက်တယ်

- * နားစွင့် listen attentively
- * မြင်ကွင်း scene, view
- * သံပူ ထိုးကွင်း iron-hot tattoo, brand
- * ခိုက် hit, hurt
- * as I listen attentively with my look
a scene comes

to hurt the left breast
as if branding with hot iron

နောက်ဆုံး ငါးပါး

ပန်းခြံထဲက ငါ့မိတ်ဆွေတွေ
ပြီး

ကျေးဇူးရှင်လေးကို
ငါ ဘယ်လိုကယ်ပါ့မယ်
ပျံရင်းနဲ့ မော

- * ကျေးဇူးရှင်လေး: benefactor
- * မော sadden, grieve, despair, pain
- * my friends in the park
and
the little benefactor
how shall I save them
as I fly, it pains me

ကဲ - အခု ပြန်ပြီးသမျှ အစကအဆုံး ချရေးကြည့်ကြမယ်။ ပြန်ရေး
ရင်း ပိုကောင်းမယ်ထင်တာ တစ်မျိုး ပြင်ချင်ပြင်သွားဦးမယ်။

Murmurs in the mind

out of the sweltering park
like a skylark I soar
in the grey cloud-top currents of smooth winds
I sail with tips of my wings
feeling with my bosom

the driving winds that come running in
 and then
 the bitter wind
 softly letting it in between the wings
 with the wind that rushes in
 towards the tail
 circle-hover-force out

my head
 drops in a thud
 looks at the valley
 looks at the expanse of the river
 looks to take in east and west
 as I listen with my look
 a view
 at the corner of the left breast
 hits like an iron-hot tattoo

my friends in the park
 and
 the young benefactor
 how shall I save them?
 flying I despair

Nyi Htek Lin

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း
[၁၅]

မန္တလေးခေတ် စာဆိုတစ်ဦးရဲ့ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ကြ
မယ်။ လေးချိုးကဗျာဖြစ်ပြီး ဆောင်းဖွဲ့လို့ ဆိုတယ်။

ပထမနှစ်ပါဒ

လွမ်း မပြေ
မန်းမြေ တမိတော့

- * လွမ်းမပြေ = အလွမ်းမပြေ cannot end/ stop/ get over/ get rid of homesickness
- * မန်းမြေ = မန္တလေးဆိုတဲ့ မြေ the land of Man(dalay)
- * တမိတော့ yearn for, pine for
- * I can't get over homesickness
how I yearn for Man region

နောက် သုံးပါဒ

ကမ်းခြေမှာ
စမ်းရေကျတွေနဲ့
ဖျန်းလေက တသုန်သုန်

- * ကမ်းခြေမှာ on the bank (မြစ်) on the shore (ပင်လယ်)
- * စမ်းရေကျတွေနဲ့ (မူကွဲ - စမ်းရေကျတယ်နဲ့) streams fall into (the river, or the sea), springs drop
- * ဖျန်းလေက တသုန်သုန် the wind blows briskly
- * **on the bank**
the streams fall
and the wind blows briskly

နောက်

တဲတစ်ဘက် (မှာလ)
ဆွဲဖျက်ကာ အလျင်လိုရောထင့်

- * တဲတစ်ဘက် one side of the hut/ one part
- * ဆွဲဖျက် be pulled down
- * အလျင်လိုရောထင့် I think in haste, perhaps in haste/ in a hurry

*** one side of the hut**
is pulled down, perhaps in haste

နောက်

ကရင်အို ယာပြင်ကြီးမှာ
မီးထည့်လို့ လှုံ (ထည့်ကာလှုံ)

- * ကရင်အို the old Kayin
- * ယာပြင်ကြီးမှာ in the open field
- * မီးထည့်လို့ လှုံ (မူကွဲ - မီး ထည့်ကာလှုံ) makes a fire and warms himself/ makes a fire to warm himself

*** the old Kayin in the open field
makes a fire to warm himself**

နောက်

မပူပေါင် နောက်ဆီက ချမ်းရောထင့်
အဖြူရောင် ခေါက်ထည်နွမ်းကိုလ
လွမ်းတဲ့လို့ လွှားကာခြုံ
ပါးမှာ ငုံပါတဲ့ နုရွှေကွမ်း

- * မပူပေါင် it is not warm
- * နောက်ဆီက ချမ်းရောထင့် I think it is cold in the back, it seems to be colder in the back
- * အဖြူစောင် ခေါက်ထည်နွမ်းကိုလ (မူကွဲ - အဖြူစောင်ခေါက်ထည်ကြမ်းကိုလှ) the worn-out (or, rough) white blanket that lies folded
- * လွမ်းတဲ့လို့ လွှားကာခြုံ (မူကွဲ - လွမ်းတဲ့လို့ မကာခြုံ) wraps it round himself
- * ပါးမှာ ငုံပါတဲ့ (မူကွဲ - ပါးမှာ ငုံပါလို့ ဟကာ ငုံပါတဲ့) put in the mouth
- * နုရွှေကွမ်း (မူကွဲ - နုဝါ ကွမ်း) tender golden betel quid

*** it's not warm, but cold in the back
the folded worn-out white blanket
he takes to wrap it round
and the tender betel quid in his mouth**

နောက်

ဘေးအိတ်ကို လျှို
ဆေးလိပ်တို့ နားမှာ ထိုးပါလို့

- * ဘေးအိတ်ကို လျှို (မူကွဲ- ဘေးအိတ်ကယ် လျှို)။ ။ ဘေးမှာအိတ်ကို လျှိုတယ်၊ လွယ်တယ်လို့ ပြောတာပါပဲ။ ဒီတော့ Bags slung on one side ဒါမှမဟုတ် bags slung over shoulders
- * ဆေးလိပ်ကို နားမှာ ထိုးပါလို့ with cigar stubs in their ears, with stubbed-out cigars in their ears
- * **Bags slung over their shoulders
stubbed-out cigars in their ears**

နောက်

တောင်ရိုးမှာ နေစာ ပူရောထင့်
ကွင်းအငူ နှင်းမြူမှ မကွဲခင်က
အမိုးခေါ် ဖိုးစော်ကဲတို့မှာ
တဲ ဖျက်တဲ့ လမ်း။

- * တောင်ရိုးမှာ on the range of hills, on the hill
- * နေစာ ပူရောထင့် perhaps the morning sun is now quite warm/ is giving out some warmth
- * ကွင်းအငူ ကွင်းအစွန်းလို့ ပြောတာပါပဲ edge/ end of the field
- * နှင်းမြူမကွဲခင်က even before the fog clears
- * အမိုး၊ ဖိုးစော်ကဲ။ ။ ကရင် စကားများဖြစ်ပါတယ်။ amo, po soke စသဖြင့် အသံဖလှယ် ရေးနိုင်တယ်။ တဲဖျက်တဲ့လမ်း pull down their hut in this area or place, where they pull down their huts

၇၂

* perhaps the morning sun is,
 warm on the hill
 before the fog clears at the field's edge
 amo and po soke
 Pull down their huts here

အခု အစအဆုံး ပြန်ရေးကြည့်ကြမယ်။ ပြန်ရေးရင်း ပြင်ချင်တာပြင်
 သွားဦးမယ်။

ဆောင်း

လွမ်းမပြေ
 မန်းမြေ တမိတော့
 ကမ်းခြေမှာ စမ်းရေကျရယ်နဲ့
 ဖျမ်းလေက တသုန်သုန်။
 တဲတစ်ဘက်
 ဆွဲဖျက်ကာ အလျင်လိုရောထင့်
 ကရင်အို ယာပြင်ကြီးမှာ
 မီးထည့်လို့ လှူ။
 မပူပေါင် နောက်ဆီက ချမ်းရောထင့်
 အဖြူစောင် ခေါက်ထည် အနွမ်းကိုလ
 လွမ်းတဲ့လို့ လွှားကာခြုံ
 ပါးမှာ ငုံပါတဲ့ နုရွှေကွမ်း။

ဘေးအိတ်ကယ် လျှို
 ဆေးလိပ်တို နားမှာ ထိုးပါလို့
 တောင်ရိုးမှာ နေစာ ပူရောထင့်
 ကွင်းအူ နှင်းမြူမှ မစဲခင်က
 အမိုးခေါ် ဖိုးစော်ကဲတို့မှာ
 တဲ ဖျက်တဲ့ လမ်း။

အမည်မသိ မန္တလေးစာဆို

The Cold Season

I can't get over homesickness
I pine for the Man region
on the bank are springs gushing down
and how briskly the wind blows

one side of the hut
is pulled down, too hastily perhaps
the old Kayin there in the open field
builds a fire to warm himself

it isn't warm enough, it feels cold in the back
that worn-out white blanket now folded
he picks it to wrap around
and puts a golden tender betel quid in his mouth
with bags slung over shoulders
stubbed-out cigars in their ears
thinking it's warm up on the ridge
amou and *hpou soke*
before the fog breaks at the edge of the field
have done away with their huts here

Unknown
Mandalay Period

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း
[၁၆]

ဒီတစ်ပတ်တော့ ရှမ်းမြေလတ်လို့ ခေါ်ကြတဲ့ ရှမ်းပြည်နယ် အောင်ပန်း
ပင်းတယ တစ်ဝိုက်ဆီက တောင်ရိုးခနုတို့ရဲ့ လူထုကဗျာတစ်ပုဒ်ကို
ဘာသာပြန်ကြမယ်။ တောင်ရိုးခနုစကားဟာ ရခိုင်၊ ထားဝယ်၊ အင်းသား
စကားတို့လို မြန်မာစကားတစ်မျိုးပါပဲ။ မြန်မာဒေသစကားလို့ ခေါ်ရမှာပေါ့
လေ။

ပထမသုံးပါး

မိုးသား တက်စ
နက်လို့ မောင်တယ်
ယ တောင်တန်း

- * မိုးသားတက်စ rain-clouds begin to rise
 - * နက်လို့ မောင်တယ် = နက်လို့ မှောင်တယ် black and dark
 - * ယ တောင်တန်း = ပင်းတယမြို့ အနောက်ဘက်က တောင်တန်း
- ကြီးပါ Ya Mountain, Mount Ya
Rain clouds begin to rise
it grows black, then dark
the Ya mountains

နောက် သုံးပါး

လွမ်းသား နက်လို့
အိုင်မက် ယောင်တယ်
အကောင် တန်း

- * လွမ်းသား နက်လို့။ ။ ‘မိုးသား’ နဲ့ယှဉ်ပြီး ‘လွမ်းသား’ လုပ်ထားတာ အံ့ဩ လက်ဖျားခါစရာပါပဲ။ Sad clouds, clouds of sadness စသဖြင့် ပြန်မယ်။ ‘နက်လို့’ က grow black ပေါ့။
- * အိုင်မက် ယောင်တယ် = အိပ်မက်ယောင်တယ်
looks like a dream, as if in a dream
- * အကောင်တန်း = (ချစ်သူရဲ့) အကောင် (ကိုယ်ခန္ဓာရုပ်သွင်ကို) တန်းတန်းမတ်မတ် ထင်ထင်ရှားရှား မြင်ရတယ် his form is seen vividly

Clouds of sadness grow black
as if in a dream
a vision of his form

နောက်လေးပါး

မိုးမရွာဘဲ
ထက်ကောင်းကင်မှာ
တိုင်ပြာ ထုပ်လို့
တိုင်ပုပ်စွဲ

- * မိုးမရွာပဲ it does not rain, without raining,
- * ထက်ကောင်းကင်မှာ in the sky above
- * တိုင်ပြာ ထုပ်လို့ = တိမ်ပြာ ထုပ်လို့ = တိမ်ပြာတွေ ထုထည်ကြီးမားနေတာကို ဆိုလိုရိပ်ရှိတယ် banks of blue clouds

* တိုင်ပုပ်စွဲ = တိမ်ပုပ်စွဲ = မည်းညိုညိုတိမ်တွေ စွဲစွဲမြဲမြဲတည်ရှိနေတာကို
 ပြောတာဖြစ်မယ် grey clouds stay
 It does not rain, but
 in the sky above
 banks of blue clouds
 and grey clouds stay

နောက်ဆုံး သုံးပါး

မောင်မလာဘဲ
 ကိုးလ ကုန်လို့ ဆယ်လခွဲ
 လွမ်းပဲ စတင်နေမို့လော

အလွမ်း

မိုးသားတက်စ
 နက်လို့ မောင်တယ်
 ယတောင်တန်း

လွမ်းသား နက်လို့
 အိုင်မက် ယောင်တယ်
 အကောင် တန်း

မိုးမရွာဘဲ
 ထက်ကောင်းကင်မာ
 တိုင်ပြာထုပ်လို့
 တိုင်ပုပ်စွဲ

မောင်မလာဘဲ
ကိုးလ ကုန်လို့ ဆယ်လခွဲ
လွမ်းပဲ စတင်နေမို့လော

တောင်ရိုးမနုရိုးရာ

* မောင် မလာဘဲ။ ‘မောင်’ကို You/heစသဖြင့် pronounသုံးလည်းရ။
My/brother/my boy ဆိုလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ကြိုက်ရာသုံးပါ
Your don't come

* ကိုးလ ကုန်လို့ nine months have gone/ passed

* ဆယ်လခွဲ = ဆယ်လနဲ့ တစ်ဝက် ten months and a half, it is
ten months and a half

* လွမ်းပဲ စတင်နေမို့လော = မလွမ်းပဲ ဘာခံနိုင်မလဲ၊ မလွမ်းခံနိုင်ရိုး
လား၊ မလွမ်းပဲ နေနိုင်ပမလား how could one stay without
pining for him?

My boy has not come
nine months passed
it is ten months and a half
how can one stay without pining
for him?

ကိုင်း၊ အခုရေးပြီးသမျှ ဆက်ရေးကြည့်ကြစို့။

Sad Thoughts

Clouds of rain begin rising
grow black and dark
the Ya mountains

Clouds of sorrow darken
as if in a dream

his very self
It wouldn't rain but
in the sky above
banks of blue cloud
grey clouds in mass

My boy wouldn't come
nine months have passed
it's ten months and a half
how could one help pining?

Taungyo Dhanu traditional

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း
[၁၇]

လူထုကဗျာတစ်မျိုးဖြစ်တဲ့ အင်းလေးတိုက်တေး တစ်စုံကို ဘာသာပြန်
ကြည့်မယ်။ ယောက်ျားလေးအဖွဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ် ထစ်ဆိုလိုက်၊ ဒါကို
မိန်းကလေးအဖွဲ့က တုံ့ပြန်ပြီး နောက်ထပ်ကဗျာတစ်ပုဒ်စပ်လိုက်နဲ့ အင်းလေး
တိုက်တေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဒါတွေကို စုဆောင်းပြီး မောင်တင်မြိုင်
(အင်းလေး)က “အင်းလေးတိုက်တေးများ” အမည်နဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် ၁၉၇၀
က ထုတ်ဝေခဲ့တယ်။ အဲဒီထဲက တစ်ပုဒ်ကို အင်တာနေရှင်နယ်မှာ တင်ဆက်
ဖူးပါပြီ။ အခု နောက်တစ်ပုဒ် တင်ဆက်လိုက်တယ်။

ပထမ သုံးပါဒ

တောင်ဖီလာ တောင်ခမောက်
တောင်အောက်က ရေကန်သာ
ချိုးမယ်လို့လာ

တောင်ဖီလာ တောင်ခမောက်။ ။ တောင်နာမည်တွေ ဖြစ်ပါ
တယ်။ ဒီတိုင်းအကွရာဖလှယ်ပြီး ရေးရုံပါပဲ။ Hpila Hill, Khamauk
Hill စသဖြင့် ရလိမ့်မယ်။ Hill အစား Mountain သုံးလည်း ရနိုင်ပါတယ်။
ရှမ်းပြည် နယ်က တောင်ဆိုတော့ မြင့်မှာပါပဲ။

တောင်အောက်က ရေကန်သာ။ ။ဒီနေရာမှာ 'တောင်အောက်က' တော့ ရှင်းပါရဲ့ below the mountain ပေါ့။

'ရေကန်သာ' ဆိုတာက 'ရေကန်သာပဲ' လို့ ပြောတာလား၊ 'သာယာတဲ့ ရေကန်' လို့ ပြောတာလား မသဲကွဲဘူး။ အောက်အပိုဒ်မှာတော့ 'မသာယာဘူး' လို့ ဆိုနေတယ်။ ဒီတော့ 'ရေကန်သာပဲ'၊ 'ရေကန်မျှသာ' လို့ ပြောချင်တာလို့ ... ယူဆရတယ်။ ဒီတော့ is a lake ပါပဲ။

* ချိုးမယ်လို့လာ = ရေချိုးမယ်လို့ လာခဲ့တယ်။ I have come to bathe/ to have a bathe (စာလုံးပေါင်း သတိပြုပါ။ bath မဟုတ်ဘူး၊ e ပါတယ်၊ bathe ဖြစ်တယ်။ မြစ် ချောင်းထဲ၊ ကန်ထဲ ဆင်းပြီး ရေချိုးတာ ကို ပြောတာ၊ ကိုယ့်အိမ်မှာ အခန်းထဲ ဇလုံနဲ့ ချိုးတာမျိုးကိုမှ bath လို့ ခေါ်တယ်)

Hpila Hill, Khamauk Hill
below the hill is the lake
I've come to have a bathe

နောက် နှစ်ပါဒ

ချိုးမယ် လာ
ရေကန်က သာဘူး

* ချိုးမယ်လာ။ ။ အထက်က 'ချိုးမယ်လို့လာ' နဲ့ အတူတူပါပဲ။ 'လို့' ကို ဖြုတ်ပစ်ထားရုံမျှ။ I've come to have a bathe.

* ရေကန်က သာဘူး The lake is not pleasant/ beautiful (နှစ်ပါဒ ကို But, however စကားဆက်တစ်ခုခု ထည့်ဆက်နိုင်တယ်)။

* Come to have bathe.
but the lake is not pleasant

နောက်နှစ်ပါဒ

နတ်ရေကန် သာတဲ့ အင်း
ငါးနဲ့မကင်း

- * နတ်ရေကန် heavenly lake, divine lake
- * သာတဲ့အင်း pleasant lake
- * ငါးနဲ့မကင်း = ငါးတွေရှိတယ် is not void of fish, there are lots of fish in it
- * A heavenly lake, a pleasant lake
it's not void of fish

နောက်ကဗျာ သုံးပါဒ

တောင်ဖီလာ၊ တောင်ခမောက်
တောင်အောက်က၊ ရေကန်သာ
ချိုးမယ်လို့ လာ

- * အထက်က ကဗျာနဲ့အတူတူပဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတိုင်း ကူးရေးရုံပါပဲ။

Hpila Hill, Khamauk Hill
below the hill is the lake
I've come to have a bathe

မှတ်ချက်

ဒီကဗျာက မိန်းကလေးအုပ်စုကဆိုတာဖြစ်တဲ့အတွက် ရေချိုးလာသူ
ယောက်ျားလေးကို You လို့ သုံးမယ်လို့လည်း ယူဆနိုင်ပါတယ်။

နောက်နှစ်ပါဒ

ချိုးမယ် လာ
ရေကန်သာ ရှုမငြီး

- * ချိုးမယ်လာ။ ။ အထက်က အတိုင်းပါပဲ။ Come to have a bathe.
- * ရေကန်သာ ရှုမငြီး။ ။ ရေကန်သာယာ ရှုကြည့်လို့ကို မငြီးနိုင်ဘူး
You never tire of looking at the pleasant lake (အင်္ဂလိပ်မှာ အရမ်းရှည်လျားသွားတဲ့အတွက် နှစ်ပါဒ ခွဲရေးမှ ပိုကောင်းမယ်)
- * Come to have a bathe
you never tire of looking
at the pleasant lake

နောက်နှစ်ပါဒ

တောတောင်တွေ ပိတ်ကာသန်းတယ်
လှမ်းခဲ့ မောင်ကြီး

- * တောတောင်တွေ woods and hills/ mountains
- * ပိတ်ကာသန်းတယ် = ပိတ်ဆို့၊ ပိတ်ဆီး၊ ယှက်သန်းတယ်၊ တောတွေ တောင်တွေက တန်းစီပိတ်ဆို့နေတာကို ပြောတာ၊ ပတ်လည်ဝိုင်းနေကြတာကို ပြောတာပါပဲ။ ဒီတော့ surround
- * လှမ်းခဲ့ come, step
- * မောင်ကြီး elder brother
- * woods and hills surround it
come, elder brother

ကိုင်း - အခု ဘာသာပြန်ပြီးသမျှ တစ်ဆက်တည်းချရေးကြည့်ကြမယ်။ ပိုကောင်းမယ် ထင်တာလေးများ တွေ့ခဲ့ရင် ပြင်သွားဦးမယ်။ ကဗျာ နှစ်ပုဒ်မှာ တစ်ပုဒ်က ယောက်ျားလေးတွေက ဆိုတာ၊ တစ်ပုဒ်က မိန်းကလေးတွေက ဆိုတာဖြစ်လို့မို့ မြန်မာလို ပုံနှိပ်ထားရာမှာ ထိပ်က 'မောင်'၊ 'မယ်' လို့ ပါတယ်။ ဒါကို ဘာသာပြန်ဆရာတို့က He, she စဖြင့် လုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ အဲသလို မသုံးဘဲ boys, girls သုံးရင်လည်း ရတာပါ။ အရင်တစ်ခါ

ကတော့ lad, lass သုံးဖူးတယ်။ ကြိုက်တာယူ။

ရေကန်သာ

မောင်

တောင်ဖီလာ တောင်ခမောက်
တောင်အောက်က ရေကန်သာ
ချိုးမယ်လို့ လာ
ရေကန်က သာဘူး။
နတ်ရေကန် သာတဲ့ အင်း
ငါးနဲ့ မကင်း။

မယ်

တောင်ဖီလာ တောင်ခမောက်
တောင်အောက်က ရေကန်သာ
ချိုးမယ်လို့ လာ။
ချိုးမယ် လာ
ရေကန်သာ ရှုမငြီး၊
တောတောင်တွေ ပိတ်ကာ သန်းတယ်
လှမ်းခဲ့ မောင်ကြီး။

အမည်မသိ

The Lake

Boys

Hpila Hill and Khamauk Hill
below the hill is a pond
and I've come for a bathe,
Come for a bathe,

the pond is not very nice, though.
Heavenly pond, pleasant pond,
it's not void of fish.

Girls

Hpila Hill and Khamauk Hill
below the hills is a pond
and you've come for a bathe,
Come for a bathe,
such a pleasant pond it is
you never tire of admiring it,
do come, elder brother!

Anonymous
From Taik Songs of Inlei collected by
Maung Tin Myaing

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၁၈]

ဒီတစ်ပတ်တော့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာကို အနားပေးပြီး လူထုကဗျာကို ဘာသာပြန်ကြည့်ရအောင်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်တဲ့ထိ အင်းလေးဒေသမှာ လူပျို-အပျိုတွေ အုပ်စုဖွဲ့ပြီး တစ်အုပ်စုနဲ့တစ်အုပ်စု အပြန်အလှန် ကဗျာလက်တန်းစပ် ရွတ်ဆိုတဲ့ ဓလေ့ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကဗျာတွေကို 'တိုက်တေး' များလို့ ခေါ်ကြတယ်။ မြန်မာကောက်စိုက်သမား တေးသံတွေနဲ့ဆင်တူပါတယ်။ အခု အင်းလေးတိုက်တေး တစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ကြမယ်။

ပထမနှစ်ပါဒ

မောင်တို့ရွာ ဘယ် မဝေးပါဘူး။
နှမလေး လာခဲ့ပါ။

- * မောင်တို့ရွာ။ ။ အတိအကျ ဘာသာပြန်ချင်ရင် the brother's village လို့ ဖြစ်မယ်။ လိုရင်းကိုပဲ ယူချင်ရင်တော့ my village, our village ပဲပေါ့။
- * ဘယ်မဝေးပါဘူး။ အတိအကျ why, it is not far off လို့ ဖြစ်တယ်။ it is not so far, it is not far at all ဆိုလည်း ဒီသဘောပါပဲ။

- * နှမလေး လာခဲ့ပါ။ little sister, come!
- * Our village is not far off at all
come, youg sister!

နောက် နှစ်ပါဒ

ဖုန်းမောင်တို့ရွာ
ပန်းမျိုးငယ် စုံလင်စွာနဲ့

- * ဖုန်းမောင်တို့ရွာ = မောင်တို့ရွာ our village
- * ပန်းမျိုးငယ်စုံလင်စွာနဲ့. there are all kinds of flowers ဟာ
အလွယ် ဆုံးနဲ့ အကောင်းဆုံးပါပဲ။ Flowers abound, flowers
galore စသဖြင့် မဆိုပါဘူး။
- * Our village
there are all kinds of
flower in it

နောက် နှစ်ပါဒ

မောင်တို့ရွာ သပြေကုန်း
မေးလို့ဝင်ဦး။

- * သပြေကုန်း Thapyeikon လို့ အသံထွက်ကို စာလုံးပေါင်းရေးချင်
ရေး၊ ဘာသာပြန်ပြီး Eugenia Mound လို့ သုံးချင်လည်း သုံး။
- * မေးလို့ ဝင်အုန်း (ဦး) just ask and come/ Drop in.

Our village, Eugenia Mound,
just ask and drop in.

အဲဒါ ယောက်ျားလေးစာဆိုက စတင်ရွတ်ဆိုလိုက်တဲ့ ကဗျာအပိုဒ်ပါ။ ဒါနဲ့ တိုက်ဆိုင်အောင် ဆီလျော်ပြေပြစ်အောင် မိန်းကလေးဘက်က စာဆိုက ပြန်လည်စပ်ဆိုရပါတယ်။ အဲသလို အပြန်အလှန်ဆိုတာကို 'တိုက်' တယ် ခေါ်တာပါပဲ။ မိန်းကလေး ကဗျာရှင်ရဲ့ ကဗျာက-

ပထမသုံးပါး

မောင်တို့ရွာ ဘယ်မဝေးပါဘူး
နှမလေး လာခဲ့မယ်
မယ့်စိတ်က ရွယ်။

* မောင်တို့ရွာ။ The brother's village လို့ အတိအကျ ဘာသာပြန် ချင်ရင်တော့ အရေးမကြီးဘူး။ Pronoun သုံးရင်တော့ သတိထား။ အထက်ကအတိုင်း our village လုပ်လို့ မရတော့ဘူး။ လူပြောင်း သွားပြီ။ မိန်း ကလေးက ယောက်ျားလေးကို ပြောနေတာ ဖြစ်တယ်။ 'နှင်တို့ရွာ' လို့ဆို လိုတာပါပဲ။ အင်္ဂလိပ်လို your village ဖြစ်ရမယ်။

* နှမလေး အတိအကျကတော့ the little sister, the young sister, your sister လို့ ဖြစ်မယ်။ လိုရင်း pronoun သုံးရင်တော့ I ပါပဲ။

* မယ့်စိတ်က ရွယ်။ "မယ့်" က My ဖြစ်ပါတယ်။ The girl's လို့ သုံး လည်း ရတာပါပဲ။ "စိတ်ကရွယ်" ကို အတိအကျလုပ်ပြီး mind aims ဒါမှမဟုတ် intends လုပ်ရင်တော့ အင်္ဂလိပ်စကားမဟုတ်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်စကားဟာ I aim, I intend သာ ပြောလို့ရတယ်။ တခြား verb သုံးပြီး I think, I wonder, I hope ဘာသာပြန်လည်းဖြစ်နိုင်ပါ တယ်။ Noun ရုပ်သဏ္ဍာန်သုံးပြီး ပြန်ရင်တော့ It is my aim, intention, idea စသဖြင့် ရပေလိမ့်မယ်။ နောက်က to go/ to visit ပါရမှာ ဖြစ်ပေမယ့် အထက်က ဆိုထားတာနဲ့ ဆက်စပ်နားလည် နိုင်တာမို့ ဖြုတ်ထားလည်းရတယ်။

* Your village is not far off
 I will go visit it
 It is my intention

နောက်နှစ်ပါဒ

မယ် ကြံရွယ်
 မောင်ငယ်က သိရှာဘူး

* မယ်ကြံရွယ်။ အထက်က “မယ့် စိတ်ကရွယ်”နဲ့ သဘောအတူတူ ပါပဲ။ I intend, I hope စသဖြင့်ပေါ့လေ။ အထက်ဆိုခဲ့တာကို ပဲ့တင်ထပ် ထားတာ ဖြစ်လေတော့ အထက်က It is my intention ဆိုခဲ့မိရင် အခုလည်း အဲဒီအတိုင်းပဲ ဆိုရလိမ့်မယ်။

* မောင်ငယ်က သိရှာဘူး။ ဗမာအရှိုအတိုင်း အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန် သွားလည်း ရပါရဲ့။ အင်္ဂလိပ်စကားထုံးစံအရ အခုလို နေရာမျိုးမှာ ဝါကျတစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်စပ်ပေးသင့်တာမို့ ဝါကျဆက် but ဒါမှ မဟုတ် however ထည့်ပေးရင်လည်း ရတယ်။ ပိုကောင်းတယ်။ ‘မောင်ငယ်’ ကို အထက်နားမှာ ဆွေးနွေးခဲ့သလို အတိအကျလုပ်ပြီး young brother ဆိုလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ You သုံးလည်း ဖြစ်တယ်။ ‘ရှာ’ သဘောပေါ်လွင်အောင် poor သုံးပြီး poor younger brother, poor boy စသဖြင့် သုံးနိုင်သေးတယ်။ မသုံးလည်း ရတယ်။

* It is my intention
 but you don't know it,
 poor boy.

နောက်နှစ်ပါဒ

မောင်တို့ရွာ လာမယ့်ရေးကိုလ
 ဖုန်းမယ် ရှုပ်ထွေး။

လာမယ့်ရေးကိုလ။ ။ ဒီမှာပါတဲ့ 'ရေး' ကို အတိအကျယူပြီး matter, business, thing စသဖြင့် သုံးလည်းရတယ်။ This matter of going စသဖြင့် ဒါမှမဟုတ် verb မှာ ing ထည့်၊ ရှေ့က to ထည့်ပြီး going, Visiting, coming, To go, To visit လုပ်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဖုန်းမယ်ရှုပ်ထွေး။ ။ “ရှုပ်ထွေး” ကို bewilder, confuse, perplex စသဖြင့် သုံးနိုင်တယ်။ တစ်ခုပဲ သတိထား။ ဒီ verb မျိုးတွေက ဗမာတွေ မှားလေ့မှားထရှိတဲ့ verb မျိုးဖြစ်တယ်။ I confuse ဆိုလို့ မရဘူး။ Active Voice သုံးရင် The matter confuses me စသဖြင့် သုံးရပြီး Passive Voice သုံးမှ I am confused စသဖြင့် သုံးရတယ်။ ကြိုက်ရာသုံးပါလေ။ grammar သာ မမှားစေနဲ့။

* This business of coming to
your village confuses me
ဒါမှမဟုတ်
To visit your village
I am confused

အခု ပြန်ပြီးသမျှ အစအဆုံး ပြန်ရေးကြမယ်။ ပြန်ရေးရင်း ပြင်ချင်တာ ပြင်သွားဦးမယ်။

မောင်တို့ရွာ

မောင်

မောင်တို့ရွာ ဘယ် မဝေးပါဘူး။
နမလေး လာခဲ့ပါ။
ဖုန်းမောင်တို့ ရွာ။
ပန်းမျိုးငယ် စုံလင်စွာနဲ့။

မောင်တို့ရွာ သပြေကုန်း
မေးလို့ ဝင်အုန်း (ဦး)။

မယ်

မောင်တို့ရွာ ဘယ်မဝေးပါဘူး။
နှမလေး လာခဲ့မယ်
မယ့်စိတ်က ရွယ်။
မယ် ကြံရွယ်
မောင်ငယ်က သိရှာဘူး။
မောင်တို့ရွာ လာမယ့်ရေးကိုလ
မုန်းမယ် ရှုပ်ထွေး။

အမည်မသိ
'အင်းလေးတိုက်တေးများ'
မောင်တင်မြိုင် (အင်းလေး) စုဆောင်း

A Visit to a Village

Lad:

Our village _ why, it's not far off.
Come, my young sister,
Come to my village.
All kinds of flowers are here
in my Thapyeikoun village.
Just ask around and do drop in.

Lass:

Your village, why, it's not far off,
and I will surely come.

It's my intention_
only you don't know it,
poor boy.
This business of visiting
your village,
how it confuses me!

Anonymous
form Taik Songs of Inlei Collected by
Maung Tin Myaing (Inlei)

α

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၁၉]

ရှေးစာဆိုတစ်ဦးရဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ကြမယ်။
ရှေးစာဆိုလို့ ဆိုလိုက်ရပေမယ့် သိပ်တော့ ရှေးမကျလှသေး။ မန္တလေးခေတ်
လောက်လို့ပဲ ခန့်မှန်းရတဲ့ စာဆိုဖြစ်ပါတယ်။

ပထမနှစ်ပါဒ

တို့တောရွာ

ပြောစရာ အချိန်ဆောင်ရမှာဖြင့်

* တို့တောရွာ in our village

* ပြောစရာ အချိန် ဆောင်ရမှာဖြင့် = ပြောစရာ ရှိလို့ အချိန်ကို သရုပ်
ဆောင်ပြောပြရမှာဖြင့် = အချိန်ကို ပြောရမှာဖြင့် if you have to
tell the time

* in our village

if you have to tell the time

နောက်သုံးပါဒ

အိမ်ခေါင် အိပ်တန်းက
ချိပ်ပန်း တောင်ပံ ပွေလို့
ညောင်ကန်တွေ ဆူလှယ် တွန်မှဖြင့်

- * အိမ်ခေါင် the roof
- * အိပ်တန်း the roost
- * ချိပ်ပန်း = ချိပ်ဆေးရောင်၊ ပန်းအရောင် dark red
- * တောင်ပံပွေလို့ = တောင်ပံတွေ ရှုပ်ပွေလို့/ ဆန်းပြားလို့ various wings
- * ညောင်ကန်တွေ = ညောင်ကန်ကြက်တွေ nyaungkan cocks
- * ဆူလှယ် တွန်မှဖြင့် = ဆူညံသံတွေ ဖလှယ်တာ တွန်မှဖြင့် = ဆူညံ တွန်မှဖြင့် when they crow noisily
- * from their roost in the roof
with wings of various dark red colour
the nyaungkan cocks crow noisily

နောက်သုံးပါဒ

အရွယ်မွန် သူငယ်အိပ်ချိန်လို့
အတိတ် နာရီ မှန်လိုက်တာက
ကြက်သံ အကြား

- * အရွယ်မွန် good age, right age
- * သူငယ်အိပ်ချိန် children's bed-time
- * အတိတ်နာရီ the hour passed
- * ကြက်သံအကြား on hearing the cock's crow

- * bed-time for children of the right age
it tells correctly the time passed
on hearing the cock's crow

နောက်နှစ်ပါဒ

နား မချို
ခုများမှာ ရွှေပတိုရ်တဲ့

- * နားမချို unpleasant to the ears
- * ခုများမှာ ရွှေပတိုရ် တဲ့ now they say it's the Golden Drum
- * Unpleasant to the ears
now the Golden Drum they call it

နောက်သုံးပါဒ

နေညိုရင် ဒေါင် စိုင်းအောင်
နောင် ဒိုင်း တဒူဒူနဲ့
ဆူလေသည် ဘယ့်နှယ်မြို့ရယ်လို့

- * နေညိုရင် when the sun sets/ is about to set
- * ဒေါင် စိုင်းအောင် to upset you
- * နောင် ဒိုင်း တဒူဒူနဲ့ ding-dong ...g....g it goes, boom it goes
- * ဘယ့်နှယ်မြို့ရယ်လို့ what kind of city this is!
- * To upset you as the sun sets
ding-dong---g---g---
noisy, what city is this!

နောက်ဆုံးနှစ်ပါဒ

ရှင်ဘုရင် လူမော်တို့ရယ်
မင်းမို့ စံစား

- * ရှင်ဘုရင် လူမော်တို့ရယ် kings, proud men
- * မင်းမို့ စံစား: only you could enjoy life (in it)

- * kings, proud men,
only you could enjoy life in the city!

ကိုင်း ရေးပြီးသမျှ စုပေါင်း ချရေးစို့။

ပဟိုရ်စည်

တို့တောရွာ
 ပြောစရာ အချိန် ဆောင်ရမှာဖြင့်
 အိမ်ခေါင် အိပ်တန်းက
 ချိပ်ပန်း တောင်ပံ ပွေလို့
 ညောင်ကန်တွေ ဆူလှယ် တွန်မှဖြင့်
 အရွယ်မွန် သူငယ်အိပ်ချိန် လို့
 အတိတ် နာရီ မှန်လိုက်တာက
 ကြက်သံ အကြား။

နားမချို
 ခုများမှာ ရွှေပဟိုရ် တဲ့
 နေညိုရင် ဒေါင် စိုင်းအောင်
 နောင်ဒိုင်း တဒူဒူနဲ့
 ဆူလေသည် ဘယ့်နှယ်မြို့ရယ်လို့

ရှင်ဘုရင် လူမော်တို့ရယ်
မင်းမို့ စံစား။

အမည်မသိ

The Central Drum

In our village
if you have to tell the time
there in their roost in the roof
with wings of various dark red hues
the *Nyaungkan* cocks exchange niosy
crows
then it's the good children's bedtime
they correctly tell the hour that's passed
hearing the cocks' crow

Unpleasant to the ear
now we have the Golden Central Drum
to upset you just when the sun sinks
boom-moommmm goes the sound
real noisy - what kind of city this
you kings, prond ones,
no noe but you would enjoy life here!

Anonymous

ကဗျာဘာသာပြန်အလုပ်စခန်း

[၂၀]

ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနထုတ် နိုင်ငံတော်မှု မဟာဂီတ စာအုပ်ပါ
ရှေးခေတ်ဘောလယ်တစ်ပုဒ်ကို ဘာသာပြန်ကြည့်ကြမယ်။

ပထမသုံးပါး

မြိုင်တန်း ကန္တာ စုံတကြောမှာတဲ့
တစ္ဆေက ပေါတယ်နှင့်
တော မသာ။

- * မြိုင်တန်း: rows of forest trees
- * ကန္တာ = ကန္တာရ desert, wasteland
- * စုံတကြောမှာတဲ့ in this woodland, through the wood ပေါင်း
လိုက်တော့ “ဒီတောထဲမှာ” လို့ ပြောတာပါပဲ။
- * တစ္ဆေ ၎်lost
- * ပေါတယ် there are lots of, are plentiful
- * မသာ = မသာယာဘူး: is not pleasant
- * in this woodland, this forest
there are lots of ghosts